

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (trečioji kolegija) NUTARTIS

2007 m. balandžio 30 d. *

Byloje T-387/04

EnBW Energie Baden-Württemberg AG, įsteigta Karlsruheje (Vokietija), atstovaujama advokatų C.-D. Ehlermann, M. Seyfarth, A. Gutermuth ir M. Wissmann,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama U. Wölker, M. Niejahr ir T. Scharf,

atsakovę,

palaikomą

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos W.-D. Plessing ir U. Forsthoff, padedamų advokatų D. Sellner ir U. Karpenstein,

į bylą įstojusios šalies,

* Proceso kalba: vokiečių.

dėl prašymo panaikinti 2004 m. liepos 7 d. Komisijos sprendimą K (2004) 2515/2 galutinis dėl nacionalinio šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų paskirstymo plano, kurį Vokietijos Federacinė Respublika pateikė pagal 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, p. 32),

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(trečioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Jaeger, teisėjai J. Azizi ir E. Cremona,

kancleris E. Coulon,

priima šią

Nutartį

Teisinis pagrindas

- 1 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, p. 32), nuo 2005 m. sausio 1 d. nustatė šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje (toliau – leidimų sistema) siekiant skatinti taupų ir ekonomiškai veiksmingą

išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, visų pirma anglies dioksido (toliau – CO₂), emisijos mažinimą (Direktyvos 2003/87 1 straipsnis). Jos pagrindas yra Bendrijos įsipareigojimai pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją ir Kioto protokolą. Pastarasis buvo patvirtintas 2002 m. balandžio 25 d. Tarybos sprendimu 2002/358/EB dėl Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo patvirtinimo Europos bendrijos vardu ir bendro jame numatytų įsipareigojimų vykdymo (OL L 130, p. 1). Protokolas įsigaliojo 2005 m. vasario 16 dieną.

- 2 Bendrija ir jos valstybės narės įsipareigojo Kioto protokolo A priede išvardytų antropogeninės kilmės šiltnamio efektą sukeliančių dujų bendrą emisiją, palyginti su 1990 m. lygiais, 2008–2012 m. sumažinti 8 % (Direktyvos 2003/87 4 konstatuojamoji dalis).
- 3 Todėl Direktyva 2003/87 iš esmės nustato, kad šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijai iš jos I priede išvardytų įrenginių būtinas išankstinis sutikimas ir leidimai, suteikti laikantis nacionalinių paskirstymo planų (toliau – NPP). Jeigu ūkio subjektui pavyksta sumažinti savo emisiją, pertekliniai leidimai gali būti parduodami kitiems ūkio subjektams. Atvirkščiai, įrenginio, kurio emisija yra per didelė, operatorius gali nusipirkti reikiamus leidimus iš perteklinių leidimų turinčio operatoriaus.
- 4 Pagal Direktyvos 2003/87 I priedą į jo taikymo sritį visų pirma patenka kai kurie energijos sektoriuje veikiančys įrenginiai, t. y. deginimo įrenginiai, kurių nominali šiluminė galia didesnė nei 20 megavatų (MW), naftos perdirbimo gamyklos ir kokso gamyklos.

- 5 Direktyva 2003/87 numato pirmą 2005–2007 m. etapą (toliau – pirmasis paskirstymo laikotarpis), kuris yra ankstesnis už Kioto protokole numatytą pirmąjį įsipareigojimų laikotarpį, ir antrą 2008–2012 m. etapą (toliau – antrasis paskirstymo laikotarpis), atitinkantį minėtą pirmąjį įsipareigojimų laikotarpį (Direktyvos 2003/87 11 straipsnis).

- 6 Tiksliau tariant, leidimų sistema yra pagrįsta, viena vertus, išankstinio sutikimo dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos (Direktyvos 2003/87 4–8 straipsniai) reikalavimu ir, kita vertus, leidimais, kuriais juos turintiems operatoriams leidžiama išmesti tam tikrą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (Direktyvos 2003/87 12 straipsnio 3 dalis).

- 7 Direktyvos 2003/87 9–11 straipsniai nustato sąlygas ir tvarką, kuria vadovaudamosi kompetentingos nacionalinės institucijos NPP pagrindu išduoda leidimus įrenginių operatoriams.

- 8 Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nustatyta:

„Kiekvienam 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytam laikotarpiui visos valstybės narės parengia (NPP) ir nurodo bendrą leidimų skaičių, kurį jos ketina skirti tam laikotarpiui, ir kaip tą skaičių jos ketina skirti. (NPP) grindžiamas objektyviais ir skaidriais kriterijais, įskaitant išvardytuosius III priede, ir deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas. Komisija, nepažeisdama sutarties nuostatų, ne vėliau nei 2003 m. gruodžio 31 d. parengia III priede išvardytų kriterijų įgyvendinimo rekomendacijas.“

9 Komisija pateikė minėtas rekomendacijas savo 2004 m. sausio 7 d. Komunikate COM(2003) 830 galutinis dėl rekomendacijų, skirtų padėti valstybėms narėms įgyvendinti Direktyvos 2003/87 III priede nurodytus kriterijus, ir aplinkybių, kurios gali būti laikomos *force majeure* (toliau – Komisijos rekomendacijos).

10 Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 1 dalies antrojoje pastraipoje toliau nustatyta:

„11 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio (NPP) paskelbiamas ir pateikiamas Komisijai bei kitoms valstybėms narėms ne vėliau nei 2004 m. kovo 31 d. Vėlesnių laikotarpių (NPP) paskelbiamas ir pateikiamas Komisijai bei kitoms valstybėms bent 18 mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios.“

11 Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Komisija per tris mėnesius nuo valstybės narės (NPP) pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį gali atmesti (NPP) arba bet kokį jo aspektą remdamasi tuo, kad jis neatitinka III priede išvardytų kriterijų arba 10 straipsnio nuostatų. Valstybė narė pagal 11 straipsnio 1 arba 2 dalį sprendimą priima tik tada, jeigu pasiūlytiems pakeitimams pritaria Komisija. Komisija nurodo kiekvieno sprendimo atmesti planą priežastis.“

12 Pagal Direktyvos 2003/87 10 straipsnį per pirmąjį paskirstymo laikotarpį valstybės narės bent 95 % leidimų skiria nemokamai.

13 Direktyvos 2003/87 11 straipsnyje, susijusiame su leidimų skyrimu ir išdavimu, nustatoma:

„1. Trejų metų laikotarpiui, prasidedančiam 2005 m. sausio 1 d., kiekviena valstybė narė nusprendžia, kokį bendrą leidimų skaičių ji skirs tam laikotarpiui ir kiek leidimų ji skirs kiekvieno įrenginio operatoriui. Šis sprendimas priimamas bent prieš tris mėnesius iki laikotarpio pradžios ir grindžiamas pagal 9 bei 10 straipsnius parengtu jos nacionaliniu paskirstymo planu, ir deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas.

2. Penkerių metų laikotarpiui, prasidedančiam 2008 m. sausio 1 d., ir kiekvienam vėlesniam penkerių metų laikotarpiui kiekviena valstybė narė nusprendžia dėl bendro leidimų skaičiaus, kurį ji skirs tam laikotarpiui, ir pradeda tų leidimų skyrimo kiekvieno įrenginio operatoriui procesą. Šis sprendimas priimamas bent prieš dvylika mėnesių iki atitinkamo laikotarpio pradžios ir grindžiamas pagal 9 bei 10 straipsnius parengtu valstybės narės nacionaliniu paskirstymo planu, deramai atsižvelgiant į visuomenės pastabas.

3. Pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį priimti sprendimai atitinka Sutarties reikalavimus, ypač jos 87 ir 88 straipsnius. Priimdamos sprendimą skirti leidimą, valstybės narės atsižvelgia į būtinybę numatyti naujiems rinkos dalyviams galimybę gauti leidimus.

<...>“

14 Direktyvos 2003/87 III priede yra išvardyti vienuolika NPP taikomų kriterijų.

15 Pagal III priede nurodytą kriterijų Nr. 1:

„Atitinkamam laikotarpiui paskirtinų leidimų bendras skaičius atitinka valstybės narės įsipareigojimą pagal Sprendimą 2002/358 <...> ir Kioto protokolą apriboti emisijas atsižvelgiant, pirma, į bendrą emisijų dalį, kurią sudaro tie leidimai palyginti su šaltinių, kuriems netaikoma ši direktyva, emisijomis, ir, antra, nacionalinę energetikos politiką, bei turėtų atitikti nacionalinę klimato kaitos programą. Bendras paskirtinų leidimų skaičius neturi būti didesnis nei reikalinga, kad būtų griežtai taikomi šio priedo kriterijai. Iki 2008 m. tas kiekis turi atitikti siekį, kad kiekviena valstybė narė pasiektų Sprendimu 2002/358 <...> ir Kioto protokolu nustatytą tikslą ir dar daugiau, nei juo buvo nustatyta.“

16 Pagal III priedo kriterijų Nr. 5:

„(NPP) bendrovių arba sektorių neturi diskriminuoti taip, kad netinkamai būtų teikiama pirmenybė tam tikroms įmonėms arba veikloms pagal Sutarties reikalavimus, ypač jos 87 ir 88 straipsnius.“

17 Dėl kriterijaus Nr. 5 Komisijos rekomendacijų 47 punkte patikslinama, kad „yra taikomos įprastos taisyklės dėl valstybės pagalbos“.

18 Pagal III priedo kriterijų Nr. 10, „(NPP) pateikiamas įrenginių, kuriems taikoma ši direktyva, sąrašas su nurodytu leidimų, kuriuos numatoma skirti kiekvienam įrenginiui, skaičiumi“.

- 19 Direktyvos 2003/87 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidimai gali būti perleidžiami tarp Bendrijos fizinių ir juridinių asmenų bei trečiųjų šalių asmenų. Pagal 12 straipsnio 3 dalį kiekvienais metais ne vėliau nei gegužės 1 d. kiekvieno įrenginio operatorius atsisako tokio leidimų skaičiaus, kuris atitiktų bendrą per ankstesnius kalendorinius metus iš to įrenginio išmestų šiltnamio efektą skatinančių dujų kiekį tam, kad tie leidimai vėliau būtų panaikinti.
- 20 Pagal Direktyvos 2003/87 13 straipsnio 1 dalį leidimai emisijoms galioja tik laikotarpiui, kuriam jie buvo išduoti.

Bylos faktinės aplinkybės

I — 2004 m. kovo 17 d. Komisijos laiškas

- 21 Bendru 2004 m. kovo 17 d. „Aplinkosaugos“ ir „Konkurencijos“ generalinių direktoratų (GD) generalinių direktorių laišku valstybėms narėms, kuriame „Valstybės pagalba ir (NPP)“ nurodyti kaip objektas, Komisija patikslino taikytinas procedūras ir kriterijus, į kuriuos ji ketina atsižvelgti, vertindama galimą valstybės pagalbą, suteiktą įgyvendinant NPP pagal Direktyvos 2003/87 III priede nurodytus kriterijus.
- 22 Šiame laiške Komisija nurodė, kaip, vertindama NPP, ji ketino aiškinti Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijų Nr. 5. Šiuo atžvilgiu Komisija visų pirma priminė, kad dėl keturių EB 87 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų ji savo 2000 m. kovo 29 d., 2001 m. lapkričio 28 d. ir 2003 m. birželio 24 d. Sprendimuose, susijusiuose

atitinkamai su bylomis N 653/99 (Danija, CO₂ emisijos leidimai) (OL C 322, 2000, p. 9), N 416/01 (Jungtinė Karalystė, prekybos taršos leidimais sistema) (OL C 88, 2002, p. 16) ir N 35/03 (Nyderlandai, prekybos NO_x (azoto oksidas) emisijos leidimais sistema) (OL C 227, 2003, p. 8), nusprendė, kad minėti kriterijai buvo įvykdyti. Šiuose sprendimuose ji iš esmės laikėsi nuomonės, kad emisijos leidimas yra prilyginamas nematerialiam turtui (*intangible asset*), kurio vertę nustato rinka, ir todėl tai, jog valstybė jį nemokamai suteikdavo įmonėms, yra joms suteikiamas pranašumas, ir kad valstybė, atsisakydama parduoti minėtą leidimą, pavyzdžiui, surengdama konkursą, prarado lėšas, nes minėto pranašumo suteikimas reiškė valstybės išteklių perdavimą, ir galiausiai tai, kad aptariamam pranašumui yra atrankinis, turėjo poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai bei iškreipė arba galėjo iškreipti konkurenciją.

23 Toliau tame pačiame laiške Komisija tvirtino, kad net jeigu Bendrijos prekybos sistema yra atskirta nuo minėtuose sprendimuose minimų nacionalinių sistemų, ji manė, jog tam tikri NPP aspektai galėjo iškreipti konkurenciją ir būti valstybės pagalba. Ji nurodė, kad taip, pavyzdžiui, buvo, kai valstybė narė suteikė įmonėms daugiau leidimų nei buvo reikalinga jų emisijai, numatytai leidimo paskyrimo laikotarpiu, nes šios įmonės galėjo parduoti perteklinius leidimus ir pasilikti iš jų pardavimo gautą pelną. Komisija pabrėžė, kad šis pranašumas galėjo labai iškreipti konkurenciją ir kad jo nepateisina jokia ekologinė nauda, todėl iš esmės ji turėjo pripažinti šį pranašumą su bendra rinka nesuderinama valstybės pagalba. Todėl Komisija pranešė, kad jeigu ji sužinos, jog taip NPP suteikia pranašumą kai kurioms įmonėms, ji pati pradės tyrimą dėl valstybės pagalbos. Tais atvejais, kai šiuo atžvilgiu NPP nėra numatomas „paskirstymo perviršis“, jis vis dėlto turėtų valstybės pagalbos elementą Direktyvos 2003/87 10 straipsnio atžvilgiu, jeigu valstybė narė nuspręstų pirmuoju paskirstymo laikotarpiu nemokamai paskirti daugiau nei 95 % leidimų, taip atsisakydama valstybės pajamų.

24 Galiausiai šiame laiške Komisija pranešė, kad pirmojo paskirstymo laikotarpio atžvilgiu ji nereikalauja oficialiai pateikti NPP pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, tačiau ji atidžiai nagrinės pagal Direktyvą 2003/87 pateiktus planus ir kiekvienu atveju visų

pirma nagrinės, ar jie gali rimtai iškreipti konkurenciją ir taip pažeisti Sutartį. Ji nurodė, kad tokiu atveju nedvejodama imsis visų priemonių, kurių jai suteikia galimybę imtis su valstybės pagalba susijusios nuostatos.

II — Vokietijos NPP

- 25 2004 m. kovo 31 d. Vokietijos Federacinė Respublika, vadovaudamasi Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 1 dalimi, pateikė Komisijai pirmojo paskirstymo laikotarpio Vokietijos NPP.
- 26 Vokietijos NPP sudaro „makro planas“ ir „mikro planas“. Makro plane yra paskirstomas nacionalinis emisijų biudžetas ir, laikantis Vokietijos emisijų mažinimo įsipareigojimų, nustatomas bendras skirtinų leidimų skaičius. Mikro planas reglamentuoja leidimų skyrimą įvairių įrenginių operatoriams bei numato leidimų, skirtų naujiems rinkos dalyviams, rezervo sudarymą.
- 27 Laikantis leidimų skaičiaus ribojimo taisyklės, nustatytos Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijuje Nr. 1, Vokietijos NPP iš esmės tiek apriboja emisijos leidimų skyrimą operatoriams, kiek tai yra būtina ankstesnėms (veikiantys įrenginiai) arba numatomoms (nauji įrenginiai) emisijoms. Vis dėlto šio principo atžvilgiu yra taikomos toliau nurodytos taisyklės.

- 28 Nemokamai skirtinų leidimų skaičius seniesiems įrenginiams, t. y. tiems, kurie buvo pradėti eksploatuoti iki 2002 m. gruodžio 31 d., apskaičiuojamas pagal vadinamąją „grandfathering“ apskaičiavimo metodiką, remiantis metiniu jų CO₂ išmetimų vidurkiu praeityje. Skirtinų leidimų skaičius nustatomas ankstesniojo laikotarpio emisijos duomenis padauginant iš „įvykdymo faktoriaus“ (*Erfüllungsfaktor*), nustatomo pagal siektiną emisijų sumažinimo tikslą. Todėl paprastai šis įvykdymo faktorius yra mažesnis už 1, kad emisijos lygis, palyginti su ankstesniu emisijos lygiu, būtų mažesnis ir galiausiai kad būtų ribojamas bendras skirtinų leidimų skaičius.
- 29 Pagal vadinamąją „malus“ taisyklę, antruoju paskirstymo laikotarpiu senoms deginimo jėgainėms, dirbančioms ypač neefektyviai, t. y. lignito ir akmens anglies deginimo jėgainėms, kurių grynas energetinis veiksmingumas, nulemiantis kuro sudėtyje esančią energijos dalį, paverčiamą elektros energija, yra atitinkamai mažesnis nei 31 ir 36 %, taikytinas įvykdymo faktorius bus sumažintas 0,15 procentinio punkto. Vis dėlto sumažinimas lignito deginimo jėgainėms nebus taikomas, jeigu šių įrenginių operatoriai, laikydamiesi „perleidimo taisyklės“ (žr. šios nutarties 31 punktą), jas pakeis kitomis jėgainėmis. „Malus“ taisyklė turėtų paskatinti greitą nusidėvėjusių ir neefektyvių įrenginių pakeitimą.
- 30 Kalbant apie naujus įrenginius, t. y. tuos, kurie buvo pradėti eksploatuoti po 2005 m. sausio 1 d. arba kurių gamybos pajėgumas nuo šios datos išaugo, keturiolikos pirmųjų tokių įrenginių eksploatacijos metų laikotarpiu jiems pagal „naujo rinkos dalyvio“ taisyklę leidimų kiekis skiriamas pagal numatomas emisijas, kurios yra įvertinamos atsižvelgiant į tokį kriterijų (*benchmark*) kaip „geriausios turimos technikos“ būklė. Šiuo laikotarpiu įvykdymo faktorius nekeičiamas ir yra lygus 1. Elektros energiją gaminantiems įrenginiams skirtinų leidimų skaičius yra apribotas 750 g CO₂/kWh. Tačiau mažesnių emisijų atveju skirtinų leidimų skaičius turi neviršyti faktinio įrenginių poreikio, kartu atsižvelgiant į mažiausią 365 g CO₂/kWh normą.

- 31 Pagal vadinamąją „perleidimo“ taisyklę Vokietijoje esančio įrenginio uždarymo atveju ir pateikus prašymą šiam įrenginiui skirti leidimai nėra atsiimami, jeigu per tris mėnesius nuo senojo įrenginio uždarymo operatorius pradeda eksploatuoti naują įrenginį Vokietijos teritorijoje. Tokiu atveju paskirstymas ketverius metus vykdomas atsižvelgiant į uždaryto įrenginio ankstesniojo laikotarpio emisijas, o vėliau keturiolikos metų laikotarpiui yra apskaičiuojamas remiantis įvykdymo faktoriumi, kuris lygus 1. Taip elektros energijos gamybos įrenginio operatorius išvengia „geriausios turimos technikos“ būklės kriterijaus bei 750 g CO₂/kWh ribos taikymo, kurie paprastai yra taikomi naujiems įrenginiams (žr. šios nutarties 30 punktą). Ši taisyklė turėtų paskatinti iš anksto pakeisti nusidėvėjusius ir neefektyvius įrenginius sumažintos emisijos įrenginiais.
- 32 Branduolinių elektrinių atžvilgiu vadinamoji „specialiojo paskyrimo“ taisyklė (*Sonderzuteilung*) numato pereinamojo ir kompensacinio pobūdžio leidimų skyrimą, susijusį su operatorių pareiga 2003–2007 m. laikotarpiu uždaryti kai kurias branduolines elektrines pagal Vokietijos įstatymą dėl laipsniško branduolinės energijos naudojimo komercinės elektros energijos gamybos tikslais nutraukimo (*Gesetz zur geordneten Beendigung der Kernenergienutzung zur gewerblichen Erzeugung von Elektrizität*, BGBl. 2002 I, p. 1351). Šis specialusis paskyrimas yra susijęs tik su Stade jėgaine (uždaryta 2003 m., jos operatorė yra bendrovė *E.ON AG*) ir su Obrigheim jėgaine (uždaryta 2005 m., jos operatorė yra ieškovė), o kitų branduolinių elektrinių uždarymas yra numatytas tik po 2007 metų. Specialiojo paskyrimo atveju nustatyta 1,5 mln. tonų CO₂ metinė riba pirmuoju paskirstymo laikotarpiu, ir jis turėtų kompensuoti emisijų padidėjimą, atsiradusį dėl padažnėjusio atitinkamų operatorių naudojimosi įprastinėmis elektrinėmis, kurio reikėjo siekiant kompensuoti uždarytų ir pakeistų branduolinių elektrinių elektros energijos gamybos praradimą.
- 33 Vokietijos NPP sudaro 2004 m. rugpjūčio 26 d. Vokietijos įstatymo dėl emisijos leidimų paskirstymo pirmuoju paskirstymo laikotarpiu (*Zuteilungsgesetz 2007*, BGBl. 2004 I, p. 2211, toliau – Paskirstymo įstatymas) pagrindą. Kalbant apie šiai bylai svarbius aspektus, Paskirstymo įstatymo nuostatos iš esmės nesiskiria nuo

Vokietijos NPP nuostatų. Be to, 2004 m. liepos 8 d. Vokietijos Federacinė Respublika priėmė įstatymą, perkeltantį į nacionalinę teisę Direktyvą 2003/87, nustatančią emisijos leidimų sistemą (*Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie 2003/87/EG über ein System für den Handel mit Treibhausgasemissionszertifikaten in der Gemeinschaft*, BGBl. 2004 I, p. 1578).

III — Vokietijos energetikos rinka

34 Vokietijoje keturios energetikos bendrovės, t. y. RWE AG, E.ON AG, *Vattenfall Europe AG* ir ieškovė, pagamina ir tiekia apie 88 % Vokietijos elektros energijos gamybos pajėgumų. Likusius 12 % aptariamoms rinkoms pasidalija keletas mažųjų ir vidutinių energetikos įmonių, tarp kurių visų pirma yra vietinės jėgainės (*Stadtwerke*).

35 Ieškovė yra trečia pagal dydį energetikos įmonė Vokietijoje; 37 % jos produkcijos, kurios bendras pajėgumas sudaro 14 gigavatų (GW), yra pagaminama branduolinėse elektrinėse, o 29 % – lignito ar akmens anglies deginimo jėgainėse. Kalbant apie kitas didžiausias Vokietijos energetikos įmones, produkcijos, kurią pagamina, pirma, branduolinės elektrinės ir, antra, lignito ir akmens anglies deginimo jėgainės, santykis bendro gamybos pajėgumo požiūriu yra toks:

— *RWE* (bendras gamybos pajėgumas – 34 GW): 16 % branduolinės energijos gamybos ir 58 % energijos gamybos deginant lignitą ir akmens anglį,

— *E.ON* (bendras gamybos pajėgumas – 25 GW): 34 % branduolinės energijos gamybos ir 35 % energijos gamybos deginant lignitą ir akmens anglį,

- *Vattenfall Europe* (bendras gamybos pajėgumas – 15 GW): 9 % branduolinės energijos gamybos ir 61 % energijos gamybos deginant lignitą ir akmens anglį.

IV — *Administracinė procedūra*

A — *Ieškovės skundas*

³⁶ 2004 m. birželio 17 d. laišku ieškovė pateikė skundą Komisijos „Aplinkosaugos“ ir „Konkurencijos“ GD, remdamasi tuo, kad perleidimo taisyklė, numatyta Vokietijos NPP ir Paskirstymo įstatymo 10 straipsnyje, netinkamai suteikia pranašumą visų pirma jos pagrindinei konkrentei RWE. Šiame laiške ji nurodė, kad jei ji senus įprastinius deginimo įrenginius pakeistų naujais įrenginiais, RWE nemokamai gautų per daug emisijos leidimų, palyginti su leidimų kiekiu, kurio pagal specialiojo paskyrimo taisyklę ir Paskirstymo įstatymo 15 straipsnį ji galėtų reikalauti jos branduolinių elektrinių uždarymo atveju. Atsižvelgdama į šį konkurencijos iškraipymą, ieškovė paprašė Komisijos atmesti Vokietijos NPP remiantis Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalimi ir Vokietijos Federacinės Respublikos atžvilgiu pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą oficialią tyrimo procedūrą.

³⁷ 2004 m. birželio 22 d. laišku ieškovė pakartojo savo prašymus ir patikslino savo skundo motyvus. Ji nurodė, kad Vokietijos NPP, būtent perleidimo taisyklė, pažeidžia Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijų Nr. 5, EB 87 straipsnį bei įsisteigimo laisvę. Grįsdama savo skundą, ieškovė iš esmės teigia, kad perleidimo taisyklės taikymas, kuriuo naudojasi jos pagrindiniai konkurentai, visų pirma RWE, lemia didelį leidimų

„paskirstymo pervirši“ naujiems įrenginiams, pakeičiantiems senuosius deginimo įrenginius, nes atitinkamiems operatoriams ketverių metų laikotarpiui yra suteikiamas emisijos leidimų kiekis, paremtas jų senųjų, pakeistų įrenginių poreikiu. Todėl atitinkamas operatorius rinkoje galėtų parduoti perteklinius leidimus, kurie nėra būtini daug mažesnei naujo veiksmingesnio įrenginio emisijai padengti, ir taip įgytų nepagrįstą konkurencinį pranašumą. Tačiau branduolinės elektrinės pakeitimo atveju, o tai yra vienintelis galimas pasirinkimas dėl jos ekonominės padėties, specialiojo priskyrimo taisyklės taikymas nesuteiktų lygiaverčio pranašumo ir jo taip pat nepakaktų kompensuoti dėl branduolinių elektrinių atsisakymo prarastus gamybos pajėgumus. Siekdama kompensuoti prarastą gamybos pajėgumą, ji privalėtų pagaminti daugiau elektros energijos, taigi naudojant įprastus įrenginius būtų didesnė emisija ir ji privalėtų patenkinti papildomą emisijos leidimų poreikį, pirkdama tokius leidimus. Be to, ieškovė tvirtino, kad šis palankesnis RWE vertinimas ieškovės nenaudai nėra pateisinamas nei Direktyvos 2003/87, nei EB 87 straipsnio požiūriu.

B — *Ginčijamas sprendimas ir 2004 m. liepos 7 d. Komisijos komunikatas*

38 2004 m. liepos 7 d. Sprendimu C(2004) 2515/2 galutinis dėl nacionalinio šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų paskirstymo plano, kurį Vokietijos Federacinė Respublika pateikė pagal Direktyvą 2003/87 (toliau – ginčijamas sprendimas), Komisija atmetė tik tą Vokietijos NPP dalį, kurioje numatytos kai kurios emisijos leidimų skyrimo *ex post* sureguliuavimo priemonės, pripažindama jas neatitinkančias Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijų Nr. 5 ir Nr. 10. Tačiau neatitikimo pripažinimas nėra susijęs su tais Vokietijos NPP aspektais, dėl kurių ieškovė pateikė skundą.

39 Dėl valstybės pagalbą reglamentuojančių taisyklių ir perleidimo taisyklės taikymo ginčijamo sprendimo 9 ir 10 konstatuojamosiose dalyse nurodoma:

„Komisija, remdamasi valstybės narės pateikta informacija, mano, kad teikiama pagalba, vertinama pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, galbūt bus laikoma suderinama su bendrąja rinka.

Komisijos nuomone, valstybės narės pateikti duomenys dėl leidimų perleidimo įrodo, kad (paskirstymo) laikotarpiu, kurį apima nagrinėjamas (NPP), tokie perleidimai nesuteikė jokio pranašumo kitiems įrenginiams, palyginti su panašiomis naujų rinkos dalyvių investicijomis, kuris viršytų tai, kas yra pateisinama ekologine nagrinėjamos priemonės nauda. Būsimuoju (paskirstymo) laikotarpiu jau nebėra skirtumo tarp, viena vertus, perleidimo dalyku galinčių būti įrenginių ir, kita vertus, įrenginių, kurie yra priskirtini naujiems operatoriams skirtam rezervui.“

- 40 Savo 2004 m. liepos 7 d. Komunikato COM(2004) 500 galutinis Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2004 m. liepos 7 d. Komisijos sprendimų dėl nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų paskirstymo planų, kuriuos pagal Direktyvą 2003/87 pateikė Austrija, Danija, Vokietija, Airija, Nyderlandai, Slovėnija, Švedija ir Jungtinė Karalystė, 3.3 punkte Komisija dėl perleidimo taisyklių nusprendė:

„<...> Be to, valstybės narės savo nuožiūra gali spręsti, ką daryti su neeksploatuojamais įrenginiais.

Jeigu valstybė narė neeksploatuojamam įrenginiui nenustoja skirti leidimų likusiam leidimų sistemos taikymo laikotarpiui, neeksploatuojamo įrenginio leidimus galima perleisti naujam įrenginiui, kurį kontroliuoja tas pats operatorius.

Jeigu valstybė narė nusprendžia neeksploatuojamam įrenginiui nustoti skirti leidimų likusiam leidimų sistemos taikymo laikotarpiui ir numato rezervą naujam rinkos dalyviui, būtina išnagrinėti sąlygas, kuriomis būtų taikoma ši sistemos dalis, kad būtų užtikrinama, jog įrenginiui, kuris naudojasi perleidimo taisykle, nebūtų teikiama pirmenybė, palyginti su tais įrenginiais, kuriems ta taisyklė netaikoma. Perleidimo taisyklės taikymą galima apriboti taip, kad operatorius ją galėtų naudoti tik tada, jeigu nustotas eksploatuoti ir naujas įrenginys yra valstybės narės teritorijoje.

Be to, Komisija nurodo, kad po uždarymo likę leidimai turėtų būti paskata investicijas skirti neteršiantiems aplinkos ir veiksmingiems įrenginiams. Vis dėlto perleidimo taisyklė aplinkai neturėtų jokios įtakos, nebent valstybės narės panaikintų visus leidimus, kurie nebuvo panaudoti po uždarymo. Galimas dalykas, kad visus perteklinius leidimus perpirktų kitas įrenginys toje pačioje valstybėje narėje arba kur nors kitur, kad tie leidimai būtų panaudoti emisijai pagrįsti.“ (Pataisytas vertimas)

C — 2004 m. liepos 29 d. Komisijos laiškas

- ⁴¹ 2004 m. liepos 29 d. „Konkurencijos“ GD laiške (toliau – 2004 m. liepos 29 d. „Konkurencijos“ GD laiškas) Komisija, remdamasi būtent ginčijamu sprendimu, pateikė šio GD vertinimą dėl ieškovės skunde nurodytų aspektų. Šiuo atžvilgiu Komisija priminė, kad, priimdama ginčijamą sprendimą, ji „taip pat nagrinėjo (Vokietijos NPP) atitiktį (Direktyvos 2003/87) III priedo kriterijui (Nr.) 5, kai buvo nagrinėjama, ar (minėtas NPP) nediskriminavo bendrovių arba sektorių, neteisingai teikdamas pirmenybę atitinkamoms bendrovėms ar veiklos sektoriams, pažeidžiant valstybės pagalbos taisykles“, ir šis nagrinėjimas taip pat apėmė perleidimo taisyklės taikymą. Ji nurodė maniusi, kad pirmuoju paskirstymo laikotarpiu nei Vokietijos NPP, nei perleidimo taisyklės taikymas nenulėmė tokios diskriminacijos, o minėta perleidimo taisyklė, regis, užtikrino, kad, palyginti su panašiomis kitų naujų rinkos

dalyvių investicijomis, pakeičiantiems įrenginiams nebuvo suteikiamas joks pranašumas, kuris viršytų tai, kas yra pateisinama aptariamoms priemonės nauda aplinkosaugai. Visų pirma ji nusprendė, kad perleidimo taisyklė buvo skirta skatinti modernizaciją, prieinamą visiems leidimų sistemos dalyviams, o ne tik atitinkamuose sektoriuose veikiančioms dalyviams ar atitinkamoms bendrovėms.

42 Dėl perleidimo taisyklės poveikio energetikos sektoriui Komisija savo „Konkurencijos“ GD laiške nurodė pabrėžianti, kad, Vokietijos institucijų manymu, tam tikrų elektros energiją gaminančių elektrinių eksploatavimas yra labai pelningas. Todėl ji nusprendė, kad tik perleidimo taisyklės siūlomas finansinis paskatinimas gali nulemti greitą pakeitimą ekologiškesnėmis bei mažesnės CO₂ emisijos technologijomis ir kad šį skatinamąjį poveikį taip pat reikėtų vertinti atsižvelgiant į „malus“ taisyklę, pagal kurią, atidėjus modernizavimo pastangas, nukentėtų mažesnio efektyvumo įrenginiai. Todėl ji manė, kad iš tikrųjų galima tikėtis, jog perleidimo taisyklė paskatins atitinkamus operatorius greičiau modernizuoti savo įrenginius, nei jie tai būtų padarę, jei tokios taisyklės nebūtų.

43 Dėl klausimo, ar perleidimo taisyklės teikiama nauda suteikia per didelį pranašumą kai kurioms bendrovėms, Komisija nurodė, kad ji rėmėsi Vokietijos institucijų paaiškinimais, pagal kuriuos minėtos taisyklės taikymas energetikos sektoriuje daugeliu atvejų nulems senų ir neveiksmingų lignito deginimo įrenginių pakeitimą to paties tipo moderniais ir veiksmingesniais įrenginiais pirmuoju paskirstymo laikotarpiu. Ji nurodė, kad tokiu atveju Vokietijos institucijų apskaičiuota nauda prilygtų tik labai nedidelei investicijų išlaidų daliai. Atsižvelgdama į teigiamą perleidimo taisyklės poveikį Direktyvos 2003/87 aplinkosaugos tikslų įgyvendinimui per pirmuosius ketverius metus, ji nusprendė, kad tokia ribota nauda atrodo

proporcinga ir dėl to suderinama su valstybės pagalbos taisyklėmis ir kad pasibaigus šiam ketverių metų laikotarpiui pakeičiančiam įrenginiui, kaip ir bet kuriam kitam naujam įrenginiui, leidimai bus suteikiami pagal „geriausią turimą technologiją“, o tai leis išvengti bet kokios diskriminacijos pakeitimo investicijų ir naujų įrenginių atžvilgiu.

- 44 Dėl palyginti nepalankių aplinkybių branduolinėms elektrinėms, kurios turi būti pakeičiamos įprastiniais CO₂ išmetančiais įrenginiais, Komisija tvirtino nusprendusi, kad šis poveikis, atrodo, yra Vokietijos Federacinės Respublikos sprendimo vidutinės trukmės laikotarpiu atsisakyti branduolinės energijos gamybos pasekmė ir neturėtų būti priskiriamas Direktyvos 2003/87 nustatytos leidimų sistemos įgyvendinimui. Ji pabrėžė, kad šioje direktyvoje numatytas emisijos leidimų paskirstymas, todėl ji nėra susijusi su CO₂ išmetančiomis branduolinėmis elektrinėmis, ir kad vis dėlto Direktyva 2003/87 leido valstybėms narėms sušvelninti nacionalinių politinių sprendimų, kaip antai Vokietijos Federacinės Respublikos sprendimas atsisakyti branduolinės energijos, poveikį. Ji pabrėžė, kad Vokietija paaiškino, jog į šią ypatingą situaciją Vokietijos NPP buvo pakankamai atsižvelgta, pirma, tiesiogiai paskiriant kompensacinius leidimus ir, antra, paliekant atitinkamiems įrenginiams laisvę pasirinkti minėtų leidimų skyrimo metodiką ir kad, be to, Vokietijos Federacinė Respublika nusprendė sudaryti naujiems rinkos dalyviams skirtą rezervą. Taip naujiems įrenginiams, įskaitant branduolinius įrenginius pakeičiančius įrenginius, bus nemokamai skirtas tam tikras leidimų kiekis jų numatomiems poreikiams patenkinti.
- 45 Dėl perleidimo taisyklės suderinamumo su įsisteigimo laisve Komisija nurodė pabrėžusi, kad, remiantis Vokietijos Federacinės Respublikos pateiktais paaiškinimais, minėta taisyklė nediskriminavo Vokietijos ir užsienio bendrovių.
- 46 Apibendrinama Komisija nurodė, kad todėl savo ginčijamame sprendime dėl pirmojo paskirstymo laikotarpio ji laikėsi nuomonės, jog „teikiama pagalba, vertinama pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, galbūt bus laikoma suderinama su bendrąja

rinka“. Galiausiai Komisija, atsižvelgusi į valstybės pagalbai taikomų taisyklių turinį nagrinėjant NPP, įsitikino, kad Direktyvos 2003/87 perkėlimas į nacionalinę teisę atitinka kitas Sutarties nuostatas kriterijaus Nr. 5 prasme.

D — 2004 m. rugpjūčio 3 ir 27 d. Komisijos laišškai

- 47 2004 m. rugpjūčio 3 d. „Aplinkosaugos“ GD laišku Komisija pranešė ieškovei, kad perleidimo taisyklė nepažeidė Direktyvos 2003/87 11 straipsnio, o dėl kitų kaltinimų pažymėjo, jog ieškovė artimiausiu metu gaus atskirą laišką iš „Konkurencijos“ GD.
- 48 2004 m. rugpjūčio 27 d. „Aplinkosaugos“ GD laiške Komisija rėmėsi savo 2004 m. rugpjūčio 3 d. laišku ir nurodė užbaigianti vykstančią procedūrą viename iš artimiausių savo posėdžių.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 49 2004 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.
- 50 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

51 Dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2005 m. sausio 13 d., Komisija, remdamasi Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalimi, pateikė prieštaravimą dėl priimtimumo. 2005 m. kovo 14 d. ieškovė dėl šio prieštaravimo pateikė savo pastabas.

52 Dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2005 m. vasario 17 d., Vokietijos Federacinė Respublika paprašė leidimo įstoti į šią bylą atsakovės pusėje.

53 2005 m. balandžio 4 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismo trečiosios kolegijos pirmininkas leido Vokietijos Federacinei Respublikai įstoti į bylą. 2005 m. gegužės 17 d. į bylą įstojusi šalis pateikė savo įstojimo į bylą paaiškinimą tik dėl priimtimumo klausimo. Dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2005 m. rugpjūčio 31 d., ieškovė pateikė savo pastabas dėl įstojimo į bylą paaiškinimo.

54 Atsakovė ir į bylą įstojusi šalis Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtina,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

55 Savo pastabose, susijusiose su prieštaravimu dėl priimtino, ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti prieštaravimą dėl priimtino,

- nepatenkinus pirmojo reikalavimo, priimti sprendimą dėl priimtino nagrinėjant bylą iš esmės.

Dėl teisės

56 Pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, jeigu šalis to prašo, Pirmosios instancijos teismas gali priimti sprendimą dėl priimtino, nenagrinėdamas bylos iš esmės. Pagal šio straipsnio 3 dalį likusi proceso dėl tokio prašymo dalis vyksta žodžiu, išskyrus atvejus, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia kitaip. Pirmosios instancijos teismas mano, kad šioje byloje yra užtektinai medžiagos ir žodinė proceso dalis nebūtina.

I — Šalių argumentai

A — Atsakovės ir į bylą įstojusios šalies argumentai

57 Atsakovė, palaikoma į bylą įstojusios šalies, mano, kad ieškinys dėl panaikinimo yra nepriimtinas.

58 Pirma, ginčijamas sprendimas nepatenka į valstybės pagalbos teisės, kurią reglamentuoja EB 87 ir 88 straipsniai, taikymo sritį, todėl ieškovė negali remtis teismų praktika, susijusia su ieškinio, kuriuo prašoma panaikinti šioje srityje priimtus sprendimus, priimtinumu. Antra, net jeigu tai būtų įmanoma, nėra įvykdytos EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos sąlygos, kaip jos yra išaiškintos teismų praktikoje dėl valstybės pagalbos. Direktyvos 2003/87 požiūriu ginčijamas sprendimas nėra nei tiesiogiai, nei konkrečiai susijęs su ieškove, kaip apibrėžiama šioje nuostatoje. Galiausiai ieškovė neturi jokio teisėto intereso prašyti panaikinti ginčijamą sprendimą.

B — Ieškovės argumentai

1. Pirminės pastabos

59 Ieškovės manymu, ieškinys yra priimtinas, o prieštaravimą dėl priimtinumą reikia atmesti. Ginčijamas sprendimas yra dvejopo teisinio pobūdžio ir susijęs su ja tiesiogiai ir konkrečiai, kaip apibrėžta EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje. Atsižvelgdama į tai, kad su priimtinumą susiję klausimai ir materialinės teisės klausimai dėl šio ieškinio pagrįstumo labai persipina tarpusavyje, ieškovė, be to, prašo, tuo atveju, jei pirmasis reikalavimas nebūtų patenkintas, priimti sprendimą dėl prieštaravimo dėl priimtinumą nagrinėjant bylą iš esmės (1997 m. kovo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-57/95, Rink. p. I-1627, 6 ir paskesni punktai).

60 Pirma, dėl ginčijamo sprendimo dvejopo pobūdžio ieškovė pabrėžia, kad jis yra Komisijos patvirtinimo dokumentas, priimtas pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį. Antra, tai yra pagal EB 88 straipsnio 3 dalies antrąjį sakinį Komisijos priimtas sprendimas, kuriuo galutinai, bent jau netiesiogiai, patvirtinama perleidimo taisyklės

sukurta pagalbos sistema, įskaitant dėl jos taikymo atsiradusį emisijos leidimų „paskirstymo perviršį“ kai kuriems ieškovės konkurentams, nenustačius poreikio pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos oficialios procedūros.

61 Ieškovė mano, kad, remdamasi šiais dviem pagrindais, ji turi teisę pareikšti ieškinį.

2. Dėl ieškovės teisės pareikšti ieškinį valstybės pagalbos teisės požiūriu

a) Dėl ginčijamo sprendimo pripažinimo valstybės pagalbos srityje priimtu sprendimu

62 Ieškovė iš esmės teigia, kad, priešingai nei mano atsakovė ir į bylą įstojusi šalis, Komisija iš tikrųjų išnagrinėjo perleidimo taisyklę valstybės pagalbos teisės požiūriu ir šiuo atžvilgiu galutinai pateikė savo nuomonę ginčijamame sprendime.

63 Taip iš ginčijamo sprendimo 9 ir 10 konstatuojamųjų dalių matyti, kad Komisija nusprendė, jog NPP esantys valstybės pagalbos elementai tikriausiai būtų suderinami su bendrąja rinka. Kita vertus, iš jų matyti, kad Komisija išnagrinėjo klausimą dėl to, ar perleidimo taisyklė suteikia kai kurioms bendrovėms pranašumą tam tikrų jų konkurentų, kurie stato naujus įrenginius jiems netaikant minėtos taisyklės, atžvilgiu. Galiausiai ji padarė išvadą, kad toks pranašumas bet kuriuo atveju neviršija to, kas yra pateisinama nagrinėjamos taisyklės ekologine nauda.

- 64 Ieškovės manymu, 2004 m. liepos 29 d. „Konkurencijos“ GD laiškas taip pat patvirtina, kad, prieš priimdama ginčijamą sprendimą, Komisija išsamiai išnagrinėjo perleidimo taisyklę valstybės pagalbos teisės požiūriu ir tomis aplinkybėmis atsižvelgė į ieškovės skunde esančią informaciją. Komisija jame išsamiai nurodė priežastis, dėl kurių ji nusprendė, kad valstybės pagalba tam tikroms Vokietijos energetikos sektoriaus bendrovėms, kaip ji yra nurodoma perleidimo taisyklėje, yra suderinama su bendrąja rinka.
- 65 Ieškovė priduria, kad tai, jog vykstant Direktyvos 2003/87 9 straipsnyje nustatytai procedūrai Komisija atsižvelgė į valstybės pagalbos elementus, atitinka ne tik jos 2004 m. kovo 17 d. laiške esančius valstybėms narėms skirtus pareiškimus, pagal kuriuos, nagrinėdama NPP, ji siekė taikyti valstybės pagalbos teisę, bet ir jos pačios įsipareigojimus, nustatytus minėtos direktyvos 9 straipsnio 3 dalyje, skaitant ją kartu su III priedo kriterijumi Nr. 5, ir kaip juos aiškina Komisija savo rekomendacijų 2.1.5 punkte. Vadovaujantis šiuo kriterijumi NPP negali prieštarauti „Sutarties reikalavimams, visų pirma jos 87 ir 88 straipsniams“.
- 66 Be to, ieškovė priminė, kad savo 2004 m. kovo 17 d. laiške Komisija nereikalavo „pagal EB 88 straipsnio 3 dalį oficialiai pateikti NPP (pirmam paskirstymo) laikotarpiui“ ir pareiškė, kad jeigu tam tikros NPP nuostatos gali suteikti pranašumą tam tikroms įmonėms, ji pati pradės „išsamų“ tyrimą, kurį pradėjus, atsižvelgiant į tokiam tyrimui atlikti reikalingą laiką, šis NPP aspektas būtų atmetas. Ieškovė prieina prie išvados, kad taip Komisija, priimdama sprendimą Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies pagrindu, nurodė ketinanti atmesti NPP nuostatas, kurias reikia išnagrinėti išsamiau pagal EB 88 straipsnio 2 dalį. Iš to, kas pasakyta, reikia daryti išvadą, kad, *a contrario*, toks sprendimas, jeigu jame nėra jokių prieštaravimų dėl NPP, reiškia, jog Komisija atsisako pradėti tyrimą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

- 67 Iš viso to, kas nurodyta, darytina išvada, kad, pirma, Komisija iš esmės laiko NPP taisyklės, dėl kurių atsiranda leidimų „paskirstymo perviršis“, neatitinkančiomis valstybės pagalbos taisyklių, antra, Komisija, remiantis jos pačios teiginiais, vykdydama Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatytą procedūrą, privalo išnagrinėti NPP valstybės pagalbos teisės požiūriu ir prireikus atmesti tas taisykles, jeigu jas būtina išsamiai išnagrinėti pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, ir, trečia, nagrinėjamu atveju Komisija, ginčijamame sprendime neatmesdama perleidimo taisyklės, išnagrinėjo Vokietijos NPP pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį.
- 68 Ieškovė mano, kad dėl to atsakovės teiginiai, kuriais remiantis, pirma, ginčijamas sprendimas nėra grindžiamas EB 88 straipsniu ir, antra, minėto sprendimo rezoliucinėje dalyje nėra sprendžiami valstybės pagalbos klausimai, neturi reikšmės, todėl ginčijamame sprendime nėra aiškiai ir galutinai, kaip apibrėžta EB 88 straipsnio 3 dalyje, nusprendžiama dėl valstybės pagalbos požymių, kurių galėtų turėti Vokietijos NPP perleidimo taisyklė. Šiuo atžvilgiu ieškovė primena nusistovėjusią teismų praktiką, pagal kurią teisiniam Bendrijos teisės akto vertinimui neturi įtakos nei jo pavadinimas, nei forma, o tik jo pobūdis, kuris matyti atlikus objektyviais kriterijais paremtą vertinimą (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktas ir 1994 m. kovo 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Air France prieš Komisiją*, T-3/93, Rink. p. II-121, 43 ir 51 punktai).
- 69 Todėl siekiant nustatyti ginčijamo sprendimo pobūdį, reikia patikrinti, ar jis sukelia privalomų teisinių pasekmių Vokietijos NPP valstybės pagalbos požymių, įskaitant perleidimo taisyklę, atžvilgiu. Aukštesnės galios Bendrijos teisės normų požiūriu (1989 m. spalio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Orkem prieš Komisiją*, 374/87, Rink. p. 3283, 28 punktas) ginčijamą sprendimą reikėtų vertinti kaip valstybės pagalbos srityje priimtą sprendimą ta prasme, kad juo leidžiama taikyti perleidimo taisyklę, nepradedant EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos oficialios procedūros (1990 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Graikija prieš Komisiją*, C-259/87, Rink. p. I-2845, santraukos 1 punktas *in fine*). Atsižvelgus į šios nutarties

66 punkte nurodytas aplinkybes ir nepaisant ginčijamo sprendimo 9 konstatuojamosios dalies formuluotės, objektyviai vertinant, darytina išvada, kad minėtas sprendimas teisiškai privalomai ir galutinai konstatavo, jog perleidimo taisyklė atitinka Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijų Nr. 5, taigi ir EB 87 straipsnį. Be to, šis sprendimas atitinka Direktyvos 2003/87 9 straipsnyje numatytos tyrimo procedūros, skirtos užtikrinti nacionalinių paskirstymo taisyklių atitikti Bendrijos teisei, prasmę ir tikslą. Pasiiekti šį tikslą būtų rimtai sutrukdyta, jeigu Komisija, atlikdama minėtą tyrimą, galėtų atlikti tik bendrą ir preliminarų patikrinimą valstybės pagalbos teisės požiūriu ir galiausiai nepriimtų privalomo sprendimo šiuo atžvilgiu.

70 Ieškovė teigia, kad valstybės pagalbos teisės požiūriu privalomas teisinis ginčijamo sprendimo poveikis taip pat išplaukia iš to, kad, vykstant procedūrai, Vokietijos Federacinė Respublika, priimdama Paskirstymo įstatymo 10 straipsnį, perkėlė Vokietijos NPP numatytą perleidimo taisyklę. Jeigu ginčijamu sprendimu nebūtų atsisakyta EB 88 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje įtvirtinto draudimo įgyvendinti pagalbą (68 punkte minėto sprendimo *Air France prieš Komisiją* 47 punktas), tiek šis perkėlimas, tiek taip sukurta valstybės pagalbos sistema būtų prieštaravusios šiai nuostatai (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir kt.*, C-354/90, Rink. p. I-5505, 12 punktas). Taigi atsakovė ir Vokietijos Federacinė Respublika aiškiai manė, kad toks draudimas įgyvendinti pagalbą neturėtų būti taikomas tokiai valstybės pagalbos sistemai, kurią nustatė perleidimo taisyklė ir Paskirstymo įstatymo 10 straipsnis. Tai, *a contrario*, patvirtina, kad ginčijamas sprendimas tikrai sukelia privalomų teisiųjų pasekmių nagrinėjamų valstybės pagalbos požiūriu atžvilgiu.

71 Todėl negalima sutikti su atsakovės argumentais, kad nebuvo oficialiai pranešta apie perleidimo taisyklę pagal valstybės pagalbos teisę. Viena vertus, atsižvelgiant į Komisijos 2004 m. kovo 17 d. laiške nurodytą tokio oficialaus pranešimo atsisakymą bei pranešimą apie ketinimą išnagrinėti NPP valstybės pagalbos požiūriu, šis argumentavimas yra prieštaringas. Kita vertus, jeigu atsakovės ginamas požiūris, kad Komisija neturi pagrindo galutinai nuspręsti dėl NPP valstybės pagalbos teisės požiūriu, atvirkščiai, būtų tinkamas, pranešimo pagal valstybės pagalbos teisę atsisakymas būtų akivaizdžiai neteisėtas. Komisija negalėtų nukrypti nuo taisyklės, nustatančios pareigą pranešti, kaip apibrėžta EB 88 straipsnio 3 dalyje, kuri jai turėtų

suteikti galimybę siekiant Bendrijos intereso ir laiku patikrinti visiškai naują valstybės pagalbos projektą (1984 m. spalio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Heineken Brouwerijen*, 91/83 ir 127/83, Rink. p. 3435, 14 punktas). Nagrinėjamoje byloje Vokietijos Federacinė Respublika įvykdė iš šios nuostatos kylančią pareigą, nes prieš pateikdama Vokietijos NPP parengė Bendrijos teisės reikalavimų apžvalgą, kurioje atsižvelgta į Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijų visumą, įskaitant rėmimąsi EB 87 ir 88 straipsniais. Todėl atsižvelgiant į 2004 m. kovo 17 d. Komisijos laišką yra akivaizdu, kad Vokietijos Federacinė Respublika, pateikdama Komisijai NPP, pageidavo ne tik preliminarus vertinimo, bet norėjo būti tikra dėl Vokietijos NPP vertinimo valstybės pagalbos teisės požiūriu. Tą patvirtino vieši federalinio aplinkosaugos ministro pareiškimai, padaryti po to, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas.

72 Dėl 2004 m. liepos 29 d. „Konkurencijos“ GD laiško ieškovė mano, kad atsakovė teisingai tvirtina, jog tai nėra remiantis valstybės pagalbos teise priimtas sprendimas, dėl kurio minėto laiško adresatas galėtų pareikšti ieškinį pagal EB 230 straipsnį (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 45 punktas). Be to, iš minėto laiško teksto, kuriame remiamasi ginčijamu sprendimu, aiškiai matyti, kad jis neturėjo sukelti savarankiškų privalomų teisinių pasekmių, juo buvo siekiama tik paaiškinti ginčijamą sprendimą pagrindžiančius vertinimus. Be to, ieškovė ginčija į bylą įstojusios šalies argumentą, kad siekdama, jog būtų priimtas sprendimas pagal EB 88 straipsnį, ieškovė galėjo pareikšti atsakovei ieškinį dėl neveikimo. Ieškovė mano, kad atsižvelgus į tai, jog šioje byloje yra priimtas sprendimas pagal valstybės pagalbos teisę, pagal EB 230 straipsnį pareiškiamas ieškinys yra tinkama teisių gynimo priemonė.

73 Ieškovė iš esmės priduria, kad Komisija privalėjo pradėti oficialų tyrimą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, nes perleidimo taisyklė turi valstybės pagalbos požymių EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Emisijos leidimų skyrimas taikant šią taisyklę yra tam tikroms įmonėms ar veiklos sritims valstybės lėšomis suteikta nauda, tomis

aplinkybėmis neatitinkanti įprastinių rinkos sąlygų (1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, Rink. p. I-3547, 60 punktas ir 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-342/96, Rink. p. I-2459, 41 punktas). Šiuo atžvilgiu priešingi į bylą įstojusios šalies teiginiai yra klaidingi ir, be to, nesuderinami su principine atsakovės pozicija, kad paskirstymo taisyklės gali būti pagalbos priemonėmis.

b) Dėl tiesioginės sąsajos su ieškove

⁷⁴ Dėl tiesioginės sąsajos su ieškove, kaip apibrėžta EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje, valstybės pagalbos teisės požiūriu ieškovė teigia, kad ginčijamu sprendimu įvedamas automatiškas emisijos leidimų skyrimas įmonėms, kurioms taikoma leidimų sistema (1985 m. sausio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Piraiki-Patraiki ir kt. prieš Komisiją*, 11/82, Rink. p. 207, 9 punktas; 2002 m. rugsėjo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Japan Tobacco ir JT International prieš Parlamentą ir Tarybą*, T-223/01, Rink. p. II-3259, 46 punktas). Pagal Direktyvos 2003/87 atitinkamas nuostatas, ginčijamu sprendimu patvirtinus Vokietijos NPP, Vokietijos Federacinė Respublika privalo paskirstyti leidimus remdamasi tuo NPP. Bet kokio nukrypimo nuo NPP atveju jį reikėtų keisti, taigi Komisija jį turėtų iš naujo patikrinti. Be to, skirstant emisijos leidimus NPP ir Paskirstymo įstatymas Vokietijos institucijoms nesuteikia jokios veiksmų laisvės, o nustato, kad minėti leidimai įrenginių operatoriams turi būti skiriami pagal tiksliai nustatytą kiekį.

⁷⁵ Ieškovė prieštarauja į bylą įstojusios šalies argumentui, kad perleidimo taisyklės įgyvendinimas priklauso nuo daugelio diskrecinių iš anksto priimamų sprendimų ir bendrų aplinkybių, kurių kol kas negalima numatyti. Šis teiginys yra klaidingas, nes jis akivaizdžiai susijęs su sprendimų priėmimo procesu įmonėse, potencialiai suinteresuotose perleidimo taisykle. Jeigu šis teiginys būtų pripažintas pagrįstas,

būtų praktiškai neįmanoma pareikšti ieškinio dėl panaikinimo, susijusio su valstybės pagalbos sistema, o tai prieštarautų teismų praktikai (2002 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją*, T-114/00, Rink. p. II-5121, 72–74 punktai; generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje, kurioje buvo priimtas 2005 m. gruodžio 13 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, C-78/03 P, Rink. p. I-10737, I-10741, 62 punktas), nes negalima atmesti galimybės, kad patvirtinant sistemą įmonės, potencialios pagalbos gavėjos, vėluos priimti sprendimus. Ieškovė šiuo atžvilgiu primena, kad pagal teismų praktiką tiesioginės sąsajos kriterijus yra įvykdytas, jeigu ginčijamo akto adresato ketinimas imtis veiksmų pagal šį sprendimą nekelia abejonių (2001 m. lapkričio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie prieš Komisiją*, T-9/98, Rink. p. II-3367, 48 punktas). Vokietijos Federacinės Respublikos ketinimas įgyvendinti leidimų sistemą pagal Vokietijos NPP nuostatas ir Paskirstymo įstatymą nekelia jokių abejonių. Be to, pati Vokietijos Federacinė Respublika pripažįsta, kad pirmuoju paskirstymo laikotarpiu perleidimo taisyklę galima įgyvendinti net ir tuo atveju, jei skirstant emisijos leidimus pagal Paskirstymo įstatymą nėra suteikta jokios diskrecijos. Todėl įmonių pagalbos gavėjų sprendimų priėmimo procesas nėra lemiamas, o ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai susijęs su ieškove.

c) Dėl konkrečios sąsajos su ieškove

- 76 Be to, ieškovė mano, kad su valstybės pagalba susijusios teismų praktikos požiūriu ginčijamas sprendimas yra konkrečiai su ja susijęs EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme. Pagal šią teismų praktiką taip būtų, jeigu, pirma, nepradėjus oficialios tyrimo procedūros, ginčijamu sprendimu būtų pripažinta, kaip ir nagrinėjamoje byloje, kad valstybės pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, ir, antra, ieškovę reiktų vertinti kaip suinteresuotąją šalį EB 88 straipsnio 2 dalies prasme (1993 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cook prieš Komisiją*, C-198/91, Rink. p. I-2487, 37 punktas ir 1993 m. birželio 15 d. Sprendimo *Matra prieš Komisiją*, C-225/91, Rink. p. I-3203, 18 punktas). Šie principai yra taikomi konkuruojančioms įmonėms tiek, kiek aptariama valstybės pagalba turi įtakos jų

konkurencinei padėčiai, net jeigu valstybės pagalbos sistema, kaip antai perleidimo taisyklė, yra patvirtinta (1998 m. rugsėjo 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Waterleiding Maatschappij prieš Komisiją*, T-188/95, Rink. p. II-3713, 60 ir 62 punktai; 2000 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-184/97, Rink. p. II-3145, 29 ir 40 punktai; 2001 m. kovo 21 d. Sprendimo *Hamburger Hafen- und Lagerhaus ir kt. prieš Komisiją*, T-69/96, Rink. p. II-1037, 41 punktas ir šios nutarties 75 punkte minėto sprendimo *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* 71 punktas). Ieškovė priduria, kad pagrindinis minėtų sprendimų *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją* tikslas – užtikrinti EB 88 straipsnio 2 dalimi suinteresuotosioms šalims suteikiamų procedūrinių garantijų veiksmingumą – galioja tiek valstybės pagalbos sistemoms, tiek ir individualios pagalbos atžvilgiu. Patvirtinus valstybės pagalbos sistemą, iš esmės nėra kitos procedūros Komisijoje, kurios metu galėtų būti užtikrintos minėtos procedūrinės garantijos. Todėl minėtuose sprendimuose įtvirtinti principai yra taikytini šioje byloje nagrinėjamam atvejui.

77 Ieškovė mano, kad nors perleidimo taisyklė teoriškai taip pat taikoma kokso, popieriaus gamyklų bei kitokio tipo įrenginių operatoriams, ji buvo įvesta siekiant ją taikyti visų pirma elektros energijos gamybos sektoriuje, t. y. siekiant, kad neveiksmingos ir labai taršios lignito deginimo jėgainės, visų pirma eksploatuojamos RWE, būtų kuo greičiau pakeistos naujomis ekologiškesnėmis elektrinėmis. Būtent šiuo požiūriu Komisija 2004 m. liepos 29 d. „Konkurencijos“ GD laiške pripažino perleidimo taisyklės svarbą. Tokiomis aplinkybėmis ieškovė prieštarauja argumentui, kad yra neaišku, ar trys didieji jos konkurentai remiasi perleidimo taisykle, atsižvelgiant į tai, jog jau pirmuoju paskirstymo laikotarpiu yra konkreti galimybė, kad aplinkybės susiklostys būtent taip.

78 Ieškovė mano, kad, palyginti su perleidimo taisykle besinaudojančiais asmenimis, visų pirma su RWE, ginčijamas sprendimas taip pat turi poveikį jos konkurencinei padėčiai, nes jis nulėmia didelį leidimų „paskirstymo perviršį“ šių bendrovių naudai, o dėl skirtingos jai priklausančių elektrinių sudėties jai buvo paskirta mažiau leidimų. Taigi RWE galėtų parduoti perteklinius leidimus rinkoje ir sumažinti savo gamybos sąnaudas bei padidinti savo rinkos dalį ieškovės nenaudai. Šio poveikio ieškovės konkurencinei padėčiai pakanka, kad būtų pripažinta jos teisė pareikšti ieškinį dėl perleidimo taisyklės pripažinimo valstybės pagalba (šios nutarties 76 punkte minėto sprendimo *Waterleiding Maatschappij prieš Komisiją* 62 punktas).

Labai mažai tikėtina, kad perleidimo taisyklė nustato panašius apribojimus ne elektros energijos sektoriuje. Be to, nagrinėjamoje byloje, patvirtinus valstybės pagalbos sistemą, buvo galima pakankamai užtikrintai žinoti, kaip minėta sistema paveiks ieškovės ir besinaudojančiųjų šia sistema konkurencinius santykius. Priešingai nei mano įstojusi į bylą šalis, atsižvelgiant į konkurencijos santykio tarp ieškovės ir pagalbos gavėjos aptariamoje rinkoje reikalavimą (šios nutarties 73 punkte minėto sprendimo *Waterleiding Maatschappij prieš Komisiją* 62, 80 ir 81 punktai bei šios nutarties 76 punkte minėto sprendimo *Hamburger Hafen- und Lagerhaus ir kt. prieš Komisiją* 41 ir 42 punktai), šis požiūris neleidžia pripažinti *actio popularis*. Šioje byloje tarp, viena vertus, ieškovės ir, kita vertus, RWE bei atitinkamų kitų dviejų elektros energiją gaminančių bendrovių yra didelė konkurencija (1986 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cofaz ir kt. prieš Komisiją*, 169/84, Rink. p. 391, 25 punktas).

79 Be to, ieškovė mano, kad bet kuriuo atveju ji skiriasi nuo kitų bendrovių, dalyvaujančių leidimų sistemoje ir patenkančių į perleidimo taisyklės taikymo sritį. Taip yra būtent dėl pasekmių, kurias konkretus minėtos taisyklės taikymas praktikoje pirmuoju paskirstymo laikotarpiu turėjo RWE konkurencinei padėčiai. Vokietijos Federacinės Respublikos ataskaitoje dėl leidimų paskirstymo šiuo laikotarpiu nurodoma ne tik tai, kad 79 % leidimų buvo skirti energijos gamybos įrenginiams, tačiau taip pat tai, kad daugiausia individualių leidimų gavo Šiaurės Reino-Vestfalijos žemėje esanti lignito deginimo jėgainė, kuri, kaip ieškovė spėja, yra RWE priklausanti jėgainė, įsikūrusi Niederaußem. Ieškovė priduria, kad perleidimo taisyklė neturėjo panašaus poveikio jokiai kitai įmonei.

80 Galiausiai ieškovė primena, kad, atsižvelgiant į tai, jog priimant ginčijamą sprendimą kilo didelių abejonių dėl perleidimo taisyklės suderinamumo su bendrąja rinka, Komisija privalėjo pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią procedūrą. Vykdam šią procedūrą ieškovė būtų buvusi išklaudyta kaip suinteresuotoji šalis pagal EB 88 straipsnio 2 dalį (1984 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Intermills prieš Komisiją*, 323/82, Rink. p. 3809, 16 punktas; šios nutarties 76 punkte

minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 29 punktą bei šios nutarties 72 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* 41 punktą).

3. Dėl ieškovės teisės pareikšti ieškinį Direktyvos 2003/87 požiūriu

a) Pirminė pastaba

- 81 Ieškovė mano, kad ji turi teisę pareikšti ieškinį pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą, remdamasi atitinkamomis Direktyvos 2003/87 nuostatomis, visų pirma 9 straipsnio 3 dalimi, siejant ją kartu su minėtos direktyvos III priedo kriterijumi Nr. 5.

b) Dėl tiesioginės sąsajos su ieškove

- 82 Kalbant apie tiesioginę sąsają su ieškove, ji visų pirma prieštarauja atsakovės argumentui, kad Komisija, priimdama ginčijamą sprendimą, nepatvirtino Vokietijos NPP, taip pat ir perleidimo taisyklės. Iš tiesų Komisija savo pačios komunikatuose teigė patvirtinusi visus ar dalį atitinkamų NPP, o šiuo tikslu priimti sprendimai buvo vienodai suvokiami nacionaliniu lygiu. Tokį aiškinimą patvirtina ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 3 dalies formuluotė, kurioje nurodoma, kad „bet kokiam (NPP) pakeitimui <...> turi būti gautas pritarimas pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį“.

83 Be to, ieškovė ginčija atsakovės ir į bylą įstojusios šalies atlikto palyginimo su EB 226 straipsnyje nustatyta procedūra dėl įsipareigojimų neįvykdymo svarbą. Viena vertus, skirtingai nei šios procedūros atveju, Direktyvos 2003/87 9 straipsnyje nustatyta pateikimo ir tyrimo procedūra turi savo tikslą – iš anksto nustatyti galimus NPP padarytus Bendrijos teisės pažeidimus. Procedūros, pradėtos dėl jau priimtų ir iš anksto Komisijai nepateiktų nacionalinių priemonių, atveju taip nėra. Kita vertus, sprendimas nepradėti procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal EB 226 straipsnį nedraudžia valstybei narei panaikinti ar keisti nagrinėjamos priemonės. Tačiau šioje byloje valstybės narės pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnį bei 11 straipsnio 1 ir 4 dalis privalo skirti emisijos leidimus vadovaudamosi NPP taisyklėmis (kurių Komisija neginčija). Tai, kad valstybė narė, norėdama netaikyti NPP taisyklių, iš principo privalo iš naujo pateikti NPP Komisijai, rodo, jog minėtai valstybei narei yra privalomi neužginčyti NPP aspektai. Taigi sprendimą neprieštarauti pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnį reikia būtinau laikyti patvirtinančiu pateiktą NPP, juo labiau jeigu, kaip savo ginčijamo sprendimo 9 ir 10 konstatuojamosiose dalyse, Komisija aiškiai nagrinėja NPP aspektą, kurio ji neginčija. Galiausiai Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies taikymo sritis yra daug siauresnė nei EB 226 straipsnio, nes ja siekiama tik užtikrinti leidimų sistemų atitiktį Bendrijos teisei. Taip pat 9 straipsnio 3 dalis kartu su minėtos direktyvos III priede nustatytais kriterijais yra skirta užtikrinti vienodą požiūrį į leidimų sistemos dalyvius bei išvengti konkurencijos iškreipymų. Taigi ši nuostata yra susijusi ne tik su Komisijos ir valstybės narės santykiais, tačiau taip pat su asmenų apsauga.

84 Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalimi Komisijai suteikta diskrecija negali suteikti pagrindo abejoti, kad remiantis šia nuostata priimtas sprendimas yra patvirtinimas. Tikrindama valstybės pagalbą, Komisija taip pat turi diskrecinius įgaliojimus, ir tai, kad teigiamas Komisijos sprendimas yra leidimas taikyti numatytas valstybės priemones, niekada nekėlė abejonių (generalinio advokato A. M. La Pergola išvados byloje, kurioje buvo priimtas 1997 m. vasario 20 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Bundesverband der Bilanzbuchhalter prieš Komisiją*, C-107/95 P, Rink. p. I-947, I-949, 10 punktas).

85 Toliau ieškovė ginčija argumentą, kad pasibaigus Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje nustatytam 3 mėnesių terminui ir nesant prieštaravimų laikoma, jog NPP yra nepritarta ir dėl to jis yra draudžiamas. Atvirkščiai, pagal taisyklę, įtvirtintą, pvz., 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1), 4 straipsnio 6 dalyje ir 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės 10 straipsnio 6 dalyje (OL L 24, p. 1), pasibaigus minėtam terminui NPP laikomas patvirtintu.

86 Ieškovės manymu, atitinkamos Direktyvos 2003/87 nuostatos rodo, kad Vokietijos NPP taisyklės, kurioms ginčijamame sprendime neprieštaraujama, yra savaimė taikomos. Tvirtinant Vokietijos NPP buvo *de facto* nustatyta, kad perleidimo taisyklė ir branduolinių elektrinių sustabdymui taikoma specialiojo priskyrimo taisyklė iš esmės buvo atkartotos Paskirstymo įstatyme, nesuteikiant kompetentingoms institucijoms diskrecijos individualiai paskirstyti emisijos leidimus. Todėl tiesioginės sąsajos su ieškove sąlygos, kaip jos yra apibrėžtos teismų praktikoje, yra įvykdytos (šios nutarties 75 punkte minėto sprendimo *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* 73 punktas). Tokios išvados nepaneigia nei galimybė, patikslinus informaciją, sureguliuoti skirtinų leidimų skaičių *a posteriori*, nei reikalavimas, priėmus sprendimą pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnį, deramai atsižvelgti į pagal minėtos direktyvos 11 straipsnio 1 dalį pateiktas „visuomenės pastabas“. Iš esmės atitinkamos Vokietijos NPP taisyklės yra taip tiksliai apibrėžtos, kad jų taikymo skirtumus, prireikus atsižvelgiant į visuomenės pastabas, reiktų iš naujo pateikti Komisijai.

c) Dėl konkrečios sąsajos su ieškove

87 Ieškovė mano, kad ginčijamas sprendimas yra su ja konkrečiai susijęs EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme, nes jis daro jai poveikį dėl tam

tikrų jai būdingų savybių ir dėl faktinės ją iš visų kitų su NPP susijusių operatorių išskiriančios padėties, todėl šis sprendimas yra su ja susijęs taip pat kaip su jo adresatu. Komisija, pripažindama Vokietijos NPP atitinkantį Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijus, leido Vokietijos įstatymų leidėjui priimti Paskirstymo įstatymą. Šis įstatymas suteikia labai didelį pranašumą energetikos įmonėms, visų pirma RWE, daugiausia gaminančioms elektros energiją įprastose elektrinėse kitų energetikos įmonių, kaip antai ieškovė, turinčių daug branduolinių elektrinių, nenaudai. Viena vertus, pastarosios negali remtis perleidimo taisyklės taikymu, keisdamos savo branduolines elektrines, kaip nurodyta *Gesetz zur geordneten Beendigung der Kernenergienutzung zur gewerblichen Erzeugung von Elektrizität*, kita vertus, Paskirstymo įstatymu joms nesiūloma pakankama ir panaši kompensacija tokio pakeitimo atveju.

88 Šiuo požiūriu ieškovė primena teismų praktiką, kuria remiantis visuotinai taikomas aktas gali būti konkrečiai susijęs su įmonėmis, kai šios sudaro apibrėžtą grupę, kurią galima pakankamai išskirti iš šiame akte bendrai nurodytų bendrovių grupės ir kuri priemonės galiojimo laikotarpiu negali daugiau padidėti (1990 m. birželio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sofrimport prieš Komisiją*, C-152/88, Rink. p. I-2477, 11 punktas ir 1994 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Codorniu prieš Tarybą*, C-309/89, Rink. p. I-1853, 18 ir 21 punktai). Priešingai nei teigia atsakovė, ši teismų praktika yra taikytina šiai bylai. Leidimų sistemos nuostatos yra susijusios su konkrečiomis teisinėmis situacijomis dėl to, kad jos iš esmės radikaliai pakeičia šiltnamio efektą sukeliančias dujas išmetančių įrenginių operatorių nuosavybės teisės turinį ir ribas, nes taip jie praranda galiojančią teisę, kuri iki tol jiems leido išmesti CO₂.

89 Ieškovė patikslina, kad, priešingai nei teigia atsakovė, neigiamos ir nevienodos perleidimo taisyklės taikymo pasekmės atsiranda tik apibrėžtoje elektros gamybos sektoriuje dalyvaujančių įmonių grupėje ir yra tiesiogiai susijusios su ieškove, nes ji yra viena iš dviejų branduolinių elektrinių operatorių, kurių gamyba bus sustabdyta pirmuoju paskirstymo laikotarpiu. Ieškovė pabrėžia, kad iš keturių didžiųjų Vokietijos elektros įmonių RWE ir *Vattenfall* pagamina apie 60 % savo elektros akmens anglies deginimo jėgainėse ir tik atitinkamai apie 16 % (RWE) ir 9 %

(*Vattenfall*) branduolinėse elektrinėse. Tačiau E.ON ir ieškovės atveju branduolinė energija šiuo metu sudaro atitinkamai apie 34 ir 37% jų pajėgumų. *Vattenfall* priklauso palyginti šiuolaikiškos jėgainės, RWE bendras bruto pajėgumas yra apie 7 100 MW, kurį, pasak ieškovės, iki 2007 m. bent iš dalies pakeis nauji įrenginiai, kuriems gali būti taikoma perleidimo taisyklė. Tačiau E.ON ir ieškovė yra vienintelės bendrovės, kurios dėl branduolinės energijos atsisakymo Vokietijoje uždarius *Obrigheim* (ieškovės) ir *Stade* (E.ON) esančias branduolines elektrines, negalėdamos pasinaudoti perleidimo taisykle, privalo kompensuoti jų branduolinį pajėgumą įprastos elektros gamyba. Taip atsirandantis pranašumas įprastinių elektrinių operatoriams, visų pirma RWE, pirmuoju paskirstymo laikotarpiu labai paveiktų ieškovės ekonominę padėtį (2002 m. balandžio 25 d. Teisingumo Teismo nutarties *Galileo ir Galileo International prieš Tarybą*, C-96/01 P, Rink. p. I-4025, 53 punktas). Be to, sprendimas yra konkrečiai su ja susijęs ir dėl faktinių ją iš visų kitų operatorių išskiriančių aplinkybių, t. y. dėl didelę jos elektros gamybos pajėgumo dalį sudarančios branduolinės energijos, jai priklausančių jėgainių unikalumo, palyginti su konkurentų jėgainėmis, ir aiškios užuominos specialiojo priskyrimo taisykle pagrįsto įstatymo projekto motyvuose apie *Stade* ir *Obrigheim* esančių branduolinių elektrinių uždarymą. Ieškovė priduria, kad šis konkretus perleidimo taisyklės poveikis tęsis pasibaigus pirmajam paskirstymo laikotarpiui, nes, viena vertus, nuo 2008 m. ji daugiau negalės remtis specialiuoju priskyrimu branduolinių elektrinių atveju ir, antra vertus, iš esmės jai nereikės pakeisti savo įprastinių elektrinių, kurioms galėjo būti pritaikyta perleidimo taisyklė (1991 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Extramet Industrie prieš Tarybą*, C-358/89, Rink. p. I-2501, 17 punktas ir šios nutarties 68 punkte minėto sprendimo *Air France prieš Komisiją* 82 punktas).

- 90 Ieškovė tvirtina, kad specialiojo priskyrimo taisyklė nekompensuoja įprastų elektrinių operatoriams suteikto pranašumo. Viena vertus, ši nuostata yra konkurenciją ieškovės nenaudai iškreipiančių nuostatų visumos dalis ir, kita vertus, iš jos išplaukiantis leidimų suteikimas branduolinių elektrinių sustabdymo momentu yra nepakankamas ir jis pats iškreipia konkurenciją.

- 91 Atsižvelgdama į visa tai, kas nurodyta, ieškovė daro išvadą, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs taip pat ir Direktyvos 2003/87 požiūriu.

4. Dėl ieškovės suinteresuotumo pareikšti ieškinį

- 92 Ieškovė prieštarauja atsakovės argumentui, kad ji nėra suinteresuota pareikšti ieškinio. Visų pirma ji ginčija tvirtinimą, kad, panaikinus ginčijamą sprendimą, pasibaigus Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje nustatytam trijų mėnesių terminui būtų taikomas visas Vokietijos NPP. Ieškovė mano, kad, atvirkščiai, tokiu atveju šalys atsidurtų situacijoje, kurioje jos buvo prieš priimant ginčijamą sprendimą (1971 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, 22/70, Rink. p. 263, 59 ir 60 punktai). Pagal teismų praktiką ir Komisijos sprendimų praktiką pagalbos srityje, panaikinus sprendimą leisti pagalbą, taip pat reikėtų iš naujo pradėti procedūrą (1998 m. lapkričio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-415/96, Rink. p. I-6993, 31 punktas), nepaisant to, kad yra pasibaigęs nustatytas dviejų mėnesių terminas pradėti EB 88 straipsnio 3 dalyje numatytą preliminarų tyrimą. Ieškovė tvirtina, kad šioje byloje nagrinėjamu atveju reikia taikyti tuos pačius principus. Dėl to ginčijamo sprendimo panaikinimo atveju Komisija privalo pradėti naują tyrimo procedūrą pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnį.

II — Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 93 Pirmiausia Pirmosios instancijos teismas primena, kad atsakovė ir į bylą įstojusi šalis ginčija nagrinėjamo ieškinio priimtinumą remdamosi tuo, kad ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su ieškove EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme ir kad bet kuriuo atveju ji nėra suinteresuota pareikšti ieškinio dėl minėto sprendimo.

- 94 Pirmiausia reikia išnagrinėti, ar ieškovė yra suinteresuota pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.

A — *Dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį sąlygų*

- 95 Atsakovės manymu, ieškovė nėra suinteresuota prašyti panaikinti ginčijamą sprendimą, nes dėl galimo panaikinimo reikėtų panaikinti tik Komisijos sprendimą atmesti tris minėto sprendimo 1 straipsnyje minimus Vokietijos NPP aspektus. Todėl pasibaigus Direktyvos 2003/87 9 straipsnyje nustatytam trijų mėnesių terminui toks panaikinimas negalėtų paveikti viso minėto NPP, įskaitant ginčijamą perleidimo taisyklę, įgyvendinimo ir todėl ieškovei negalėtų suteikti pranašumo. Ieškovės pateikiamas argumentas iš esmės yra toks, kad dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kaip ir dėl sprendimo leisti valstybės pagalbą panaikinimo, reikėtų panaikinti Komisijos sprendimą leisti perleidimo taisyklę, ir, nepaisant trijų mėnesių termino pasibaigimo, Komisija turėtų iš naujo pradėti tyrimo procedūrą pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį, sugražindama šalis į padėtį, kurioje jos buvo prieš priimant ginčijamą sprendimą, ir priimti naują sprendimą.
- 96 Kalbant apie suinteresuotumą pareikšti ieškinį, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas tik tuo atveju, jei ieškovas yra suinteresuotas, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas (žr. 2004 m. rugsėjo 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *MCI prieš Komisiją*, T-310/00, Rink. p. II-3253, 44 punktą ir jame minėtą teismų praktiką). Toks suinteresuotumas reiškia, kad pats akto panaikinimas gali turėti teisinių pasekmių (žr. 1995 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Antillean Rice Mills ir kt. prieš Komisiją*, T-480/93 ir T-483/93, Rink. p. II-2305, 59 ir 60 punktus bei juose minėtą teismų praktiką) ir kad ieškinį pareiškęs asmuo gali turėti naudos iš bylos baigties (2002 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 21 punktas).

- 97 Taigi šioje byloje reikia patikrinti, ar ginčijamo sprendimo panaikinimas ieškovei būtų naudingas. Taip būtų, jeigu dėl šio panaikinimo, viena vertus, Vokietijos NPP taisyklės, įskaitant perleidimo taisyklę, nebebūtų patvirtintos, bent jau netiesiogiai, ginčijamu sprendimu pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį ir, kita vertus, vadovaudamasi šia nuostata, Komisija privalėtų priimti naują sprendimą dėl Vokietijos NPP suderinamumo su susijusiomis Bendrijos teisės nuostatomis.
- 98 Taigi atsakymas į klausimą dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį priklauso nuo tyrimo procedūros ir Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį teisinio pobūdžio, o ypač nuo to, ar ginčijamu sprendimu patvirtinamas visas Vokietijos NPP, įskaitant perleidimo taisyklę.
- 99 Todėl reikia įvertinti šios procedūros ir Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus teisinį pobūdį.

B — Dėl tyrimo procedūros ir Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį teisinio pobūdžio

1. Pirminės pastabos

- 100 Akivaizdu, kad ginčijamas sprendimas, formaliu požiūriu ir nepaisant jo tikrosios materialinės taikymo srities, yra grindžiamas tik Direktyvos 2003/87 9 straipsnio

3 dalimi, o ne su valstybės pagalba susijusiomis taisyklėmis, t. y. EB 87 ir 88 straipsniais bei Reglamentu Nr. 659/1999.

- 101 Kalbant apie Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatytos tyrimo procedūros teisinį pobūdį, atsakovė, palaikoma į bylą įstojusios šalies, iš esmės tvirtina, kad ši nuostata Komisijai nesuteikia teisės patvirtinti pateikto NPP, o tik įgalioja ją, remiantis minėtos direktyvos III priede išvardytais kriterijais, atmesti šį NPP ar tam tikrus jo aspektus. Ieškovė iš esmės teigia, kad, viena vertus, ginčijamo sprendimo panaikinimo atveju turėtų būti vėl pradėta tyrimo procedūra ir, kita vertus, trijų mėnesių termino pasibaigimas bet kuriuo atveju yra teisinė fikcija – prielaida, jog minėtas NPP yra patvirtintas.
- 102 Siekdamas išnagrinėti šiuo pagrindu pateiktų šalių argumentų pagrįstumą, Pirmosios instancijos teismas mano, kad būtina išaiškinti Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį taikant pažodinį, teleologinį ir aiškinimo pagal kontekstą metodus (metodikos klausimu žr. 2002 m. lapkričio 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lagardère ir Canal+ prieš Komisiją*, T-251/00, Rink. p. II-4825, 72 ir kitus punktus bei 2005 m. spalio 6 d. Sprendimo *Sumitomo Chemical ir Sumika Fine Chemicals prieš Komisiją*, T-22/02 ir T-23/02, Rink. p. II-4065, 41 ir kitus punktus).

2. Dėl ginčijamu sprendimu tariamai suteikto patvirtinimo

a) Dėl pažodinio Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo

- 103 Visų pirma, siekiant sužinoti, ar ginčijamu sprendimu buvo patvirtintas Vokietijos NPP, reikia išnagrinėti Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies tekstą, kuris yra, ir šalys dėl to sutaria, formalus ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas.

104 Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas pabrėžia, kad 9 straipsnio 3 dalies pirmojo sakinio, jog Komisija „gali atmesti (NPP) arba bet kokį jo aspektą“, formuluotė rodo, kad Komisija neturi teisės suteikti leidimo, kaip teigia ieškovė. Nepaisant to, kad ši nuostata leidžia Komisijai *a priori* kontroliuoti valstybės narės pateiktą NPP, vis dėlto Komisijos teisė nagrinėti ir atmesti šį NPP yra labai apribota, nes jai taikomi tiek esminiai, tiek laiko apribojimai. Viena vertus, vykdydama šią kontrolę, Komisija tik nagrinėja NPP suderinamumą su III priedo kriterijais ir Direktyvos 2003/87 10 straipsniu ir, kita vertus, kontrolė turi būti atlikta per tris mėnesius nuo tada, kai valstybė narė pateikia minėtą NPP.

105 Priešingai nei mano ieškovė, tai, kad Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies antrajame sakinyje yra minimi „pasiūlyti pakeitimai“, kuriems turi „pritarti Komisija“, negali paneigti šio vertinimo. Iš tikrųjų šie pakeitimai yra atliekami vėlesniame tyrimo procedūros etape, t. y. Komisijai pareiškus prieštaravimų dėl pateikto NPP ar tam tikrų jo aspektų, ir jų tikrasis tikslas yra atmesti pirminius Komisijos prieštaravimus dėl jų suderinamumo su Direktyvos 2003/87 III priede išvardytais kriterijais bei 10 straipsnio nuostatomis. Todėl Komisijos pritarimas minėtiems pakeitimams yra tik jos pirminių prieštaravimų, pareikštų naudojantis Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalimi jai suteikta ribota kontrolės ir atmetimo teise, rezultatas, o ne bendros patvirtinimo teisės išraiška. Tai, kad ši nuostata numato tik galimybę pritarti pasiūlytiems NPP pakeitimams, veikia rodo, kad, atvirkščiai, Komisija neturi tokios bendros patvirtinimo teisės.

106 Be to, teisė atmesti pateiktą NPP ar tam tikrus jo aspektus neatspindi absoliučios Komisijos pareigos veikti. Pateikus NPP, Komisija, žinoma, privalo atidžiai ir nešališkai patikrinti minėto NPP suderinamumą su Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijais ir 10 straipsnio nuostatomis (pagal analogiją žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktą; 2002 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo

Pfizer Animal Health prieš Tarybą, T-13/99, Rink. p. II-3305, 171 punktą ir sprendimo *Alpharma prieš Tarybą*, T-70/99, Rink. p. II-3495, 182 punktą). Tačiau žodžiai „gali atmesti“ reiškia tam tikrą diskreciją, panašią į tą, kurią ji turi taikant EB 226 straipsnį ir kuria ji neprivalo naudotis kiekvienu atveju (žr. 2004 m. sausio 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Makedoniko Metro ir Michaniki prieš Komisiją*, T-202/02, Rink. p. II-181, 43 ir 46 punktus bei juose minimą teismų praktiką). Iš to išplaukia, kad, jeigu valstybei narė pateikus savo NPP, Komisija atsisako pasinaudoti šia diskrecija per tris mėnesius nuo NPP pateikimo, valstybė narė iš esmės gali įgyvendinti minėtą NPP Direktyvos 2003/87 11 ir kituose straipsniuose nustatytomis sąlygomis ir tam nereikia Komisijos patvirtinimo (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Komisiją*, T-178/05, dar nepaskelbto Rinkinyje, 55 punktą). Reikia pridurti, kad tai neturi jokios įtakos bendram Komisijos priežiūros įgaliojimui pagal EB 211 ir EB 226 straipsnius, kuriam netaikomas joks imperatyvus terminas.

- 107 Iš Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies taip pat matyti, kad NPP nagrinėjimo procedūra nebūtinai turi būti užbaigta oficialiu sprendimu, jeigu valstybė narė vykstant šiai procedūrai atlieka visus Komisijos reikalaujamus pakeitimus. Be to, Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies antrajame sakinyje kalbama tik apie neigiamą atmetimo sprendimą, o ne apie patvirtinimo sprendimą ar sprendimą nepareikšti prieštaravimų. Iš to darytina išvada, kad, priimdama tokį sprendimą, Komisija turi tam tikrą diskreciją, kuria ji naudosis, jeigu, nepaisant Komisijos pareikštų prieštaravimų, valstybė narė nepasibaigus trijų mėnesių terminui nepakeis arba atsisakys pakeisti savo NPP.

- 108 Todėl ieškovės tvirtinimas prieštarauja Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies formuluotei.

b) Dėl Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo pagal kontekstą

- 109 Konteksto požiūriu Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad Direktyvoje 2003/87 nėra svarbių elementų, leidžiančių geriau nustatyti tyrimo procedūros ir Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus pagal minėtos direktyvos 9 straipsnio 3 dalį teisinį pobūdį. Vis dėlto, siekiant išskirti aptariamą tvarkos teisinį pagrindą ir tikslą, reikia palyginti minėtą procedūrą ir minėtus įgaliojimus su kitomis administracinėmis kontrolės procedūromis, taip pat apimančiomis Komisijos įgaliojimus priimti sprendimus, įskaitant šalių nurodytas procedūras.
- 110 Šiuo atžvilgiu šalys rėmėsi būtent EB 88 straipsnyje numatyta ir Reglamento Nr. 659/1999 paaiškinta valstybės pagalbos kontrolės procedūra bei procedūra dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal EB 226 straipsnį.
- 111 Šiuo atžvilgiu reikia patikslinti, kad, skirtingai nei EB 226 straipsnyje nustatyta procedūra dėl įsipareigojimų nevykdymo, tiek su valstybės pagalba susijusi procedūra, kiek ji yra susijusi su priemonėmis, apie kurias iš anksto pranešama pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, tiek tyrimo procedūra pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį yra nacionalinių priemonių suderinamumo su tam tikromis Bendrijos teisės nuostatomis kontrolės *a priori* pavyzdžiai. Kaip taikant EB 88 straipsnio 3 dalies trečiąjį sakinį jai draudžiama nepasibaigus tam tikram terminui įgyvendinti pagalbos priemonę, apie kurią pranešta, taip valstybė narė iš esmės negali įgyvendinti savo NPP nepasibaigus pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies pirmąjį sakinį šiam *a priori* tyrimui nustatytam trijų mėnesių terminui, išskyrus atvejį, kai Komisija, nepasibaigus šiam terminui, praneša valstybei narei neketinanti pareikšti prieštaravimų. Viena vertus, šis laikinas draudimas vykdyti NPP yra susijęs su Komisijos galimybe iki termino pabaigos atmesti visą ar dalį aptariamo NPP dėl galimo nesuderinamumo su III priedo kriterijais. Kita vertus, jis yra paremtas tuo, kad pagal minėtos nuostatos antrąjį sakinį Komisijai pareiškus

prieštaravimų dėl NPP ar tam tikrų jo aspektų, valstybė narė gali priimti sprendimą dėl paskirstymo 11 straipsnio 1 dalies prasme (joje reikalaujama, kad NPP būtų „parengtas pagal 9 straipsnį“), tik jei Komisija sutiko su jos siūlomais pakeitimais, padarytais siekiant atmesti prieštaravimus. Tačiau priešingai nei EB 88 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje, Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje draudimo vykdyti NPP panaikinimas nepriklauso nuo oficialaus Komisijos sprendimo priėmimo. Iš to darytina išvada, kad iš esmės nesant aiškių Komisijos prieštaravimų per nustatytą terminą, tik trijų mėnesių termino pabaiga leidžia valstybei narei įgyvendinti tokį NPP, koks jis buvo pateiktas (šios nutarties 106 punkte minėto sprendimo *Jungtinė Karalystė prieš Komisiją* 55 punktą).

- 112 Be to, Pirmosios instancijos teismas mano, kad vien tai, jog NPP nagrinėjimo procedūra turi kontrolės *a priori* pobūdį, nereiškia, kad minėta procedūra turi baigtis teisės suteikiančiu sprendimu dėl priemonių, apie kurias buvo pranešta, teisėtumo ir įgyvendinamumo. Iš tikrųjų, nors su valstybės pagalba susijusios taisyklės yra grindžiamos bendro draudimo principu, susijusiu su neteisėtumo prielaida, pagal kuri valstybės pagalbos priemonės, kaip apibrėžta EB 87 straipsnio 1 dalyje, yra iš esmės nesuderinamos su bendrąja rinka, Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalis nėra pagrįsta tokiu principu ir jos paskirtis nėra nukrypti nuo kokio nors bendro draudimo. Atvirkščiai, šia nuostata siekiama užtikrinti gerą leidimų sistemos veikimą valstybėms narėms skirstant emisijos leidimus pagal jų NPP, kurių paskirstymo taisyklių kontrolė apsiriboja tik tuo, ar valstybės narės laikosi minėtos direktyvos III priede išvardytų kriterijų. Taip pat Bendrijos aplinkos apsaugos teisėje nėra tokių pirminės ar antrinės teisės nuostatų, kaip, pavyzdžiui, EB 87 straipsnyje numatytas bendras draudimas, kurios draustų valstybei narei net dėl atsargumo imtis tam tikrų priemonių įgyvendinant Direktyvą 2003/87 bei leidimų sistemą. Atvirkščiai, remiantis EB 176 straipsniu, valstybė narė gali toliau taikyti arba imtis griežtesnių apsaugos priemonių nei numato Bendrijos teisės aktai, jeigu tik šios priemonės bus apskritai suderinamos su Sutartimi (pagal analogiją žr. 2005 m. balandžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deponiezweckverband Eiterköpfe*, C-6/03, Rink. p. I-2753, 27–32 punktus).

- 113 Pirmosios instancijos teismas mano, kad šios nutarties 112 punkte nurodyti valstybės pagalbos kontrolės procedūros ir NPP kontrolės procedūros skirtumai atskleidžia esminį šių dviejų *a priori* kontrolės sistemų skirtumą. Iš to išplaukia, kad Komisijos priimtų priemonių teisinės pasekmės šiose atitinkamose sistemose tiek valstybėms narėms, tiek suinteresuotosioms įmonėms turi būti aiškiai atskirtos.
- 114 Vykdamas valstybės pagalbos kontrolės procedūrą Komisijos priimtas oficialus sprendimas dėl suderinamumo, kaip apibrėžta EB 88 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje, yra sprendimas leisti pagalbą, kuriuo aiškiai pripažįstamas pagalbos, apie kurią pranešta, teisėtumas ir be kurio iš esmės ši pagalba yra neteisėta ir negali būti skiriama (žr. Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 2 ir 3 dalis bei 7 straipsnio 2 ir 3 dalis). Tačiau sprendimas dėl nesuderinamumo tik teisiškai privalomai patvirtina EB 87 straipsnyje numatytą bendrą draudimą bei draudimą įgyvendinti valstybės pagalbą (žr. Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 5 dalį). Tokio patvirtinimo, kuriuo nukrypstama nuo bendro valstybės pagalbos draudimo principo, įtvirtinto EB 87 straipsnio 1 dalyje, reikalingumas yra galiausiai patvirtinamas Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalies pirmajame sakinyje esančia teisine fikcija, pagal kurią aptariama pagalba „laikoma <...> patvirtinta“, jeigu Komisija per nustatytą terminą nepriima sprendimo (taip pat žr. 1973 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lorenz*, 120/73, Rink. p. 1471, 5 punktą).
- 115 Tačiau vykdamas *a priori* kontrolę pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį nebūtinai priimamas patvirtinimo sprendimas, nes Komisija privalo įsikišti tik tiek, kiek ji mano esant reikalinga pateikti prieštaravimus dėl tam tikrų pateikto NPP aspektų ir, valstybei narei atsisakius pakeisti savo NPP, priimti atmetimo sprendimą (žr. šios nutarties 106 punktą). Be to, šie prieštaravimai turi būti pareikšti ir atmetimo sprendimas priimtas per tris mėnesius nuo NPP pateikimo. Nesant prieštaravimų ar atmetimo sprendimo, pateiktas NPP tampa galutiniu ir daroma prielaida, kad jis yra teisėtas, o tai valstybei narei leidžia atitinkamu paskirstymo laikotarpiu jį vykdyti. Todėl ši speciali kontrolė yra grindžiama valstybės priemonės, kurios vykdymas yra tik laikinai draudžiamas, teisėtumo prielaida. Iš to darytina išvada, kad bet koks Komisijos sprendimas atmesti NPP ar tam tikrus jo aspektus,

net ir tuo atveju, kai jame Komisija aiškiai pritaria kitiems jo aspektams ar pateikiami motyvai, nurodantys priežastis, dėl kurių ji neketina pareikšti prieštaravimų dėl jų, bei tuo atveju, kai po to yra sutinkama su minėtame NPP atliktais pakeitimais, negali būti laikomas patvirtinimu, t. y. teises suteikiančiu aktu, nes priemonėms, apie kurias pranešama šiomis aplinkybėmis, dėl jų pobūdžio tokio patvirtinimo nereikia.

c) Dėl teleologinio Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo

116 Šios nutarties 103–115 punktuose pateiktus argumentus patvirtina teleologinis Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimas.

117 Teleologiniu požiūriu pagal šią nuostatą pradėta procedūra, išskyrus Komisijos galimybę vykdyti *a priori* kontrolę, siekiama užtikrinti valstybių narių teisinį saugumą ir visų pirma leisti joms greitai, per trumpą laiką, nusistatyti emisijos leidimų paskirstymo būdą ir savo NPP pagrindu valdyti leidimų sistemą atitinkamu paskirstymo laikotarpiu. Atsižvelgiant į ribotą šio laikotarpio trukmę, kuri yra treji arba penkeri metai (Direktyvos 2003/87 11 straipsnis), tiek Komisija, tiek valstybės narės yra teisėtai suinteresuotos tuo, kad bet kokie nesutarimai dėl NPP turinio būtų išspręsti greitai ir kad per visą NPP galiojimo laikotarpį nekiltų rizikos, jog Komisija jį užginčys.

118 Be to, skirtingai nei taikant su valstybės pagalba susijusias taisykles, kuriomis iš karto siekiama išvengti Sutarties nuostatoms ir vidaus rinkos tikslams prieštaraujančios situacijos sukūrimo, Direktyvos 2003/87 tikslų, visų pirma leidimų sistemos

sukūrimo, skirto skatinti taupų ir ekonomiškai veiksmingą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos mažinimą (minėtos direktyvos 1 straipsnis), įgyvendinimui kliudytų draudimo įgyvendinti NPP tol, kol Komisija nepriėmė patvirtinimo sprendimo, nustatymas.

119 Iš to, kas nurodyta, matyti, kad ieškovės argumentui, jog ginčijamu sprendimu yra netiesiogiai patvirtinamas Vokietijos NPP, įskaitant ir ginčijamą perleidimo taisyklę, negalima pritarti.

3. Dėl Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatyto trijų mėnesių termino pasibaigimo pasekmių

120 Dėl ieškovės argumento, kad pateiktas NPP yra laikomas patvirtintu pasibaigus Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies pirmajame sakinyje nustatytam trijų mėnesių terminui, iš šios nutarties 103–119 punktuose pateiktų argumentų matyti, jog Komisijai neturint bendro įgaliojimo *stricto sensu* patvirtinti pateiktą NPP, tai, kad nėra Komisijos prieštaravimų pasibaigus šiam terminui, juo labiau negali pagrįsti kokios nors prielaidos ar teisinės fikcijos, kad NPP yra patvirtintas. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas primena, kad Komisija turi tik ribotą kontrolės ir atmetimo teisę, apimančią vien tik minėtos direktyvos III priede bei 10 straipsnio nuostatose nurodytus kriterijus. Todėl šio termino pasibaigimas turi tik vienintelę pasekmę: NPP, kuriam taikoma teisėtumo prielaida, nebent tam prieštarauja Komisija, tampa galutinis ir valstybė narė jį gali įgyvendinti be kokio nors bendro Komisijos patvirtinimo.

121 Šį vertinimą patvirtina tai, kad Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje nenustatyta aiški taisyklė, sukurianti tokią kaip ieškovės nurodoma prielaidą ar teisinę fikciją.

Žinoma, Bendrijos teisės aktų leidėjas gali numatyti tokias taisykles, kai jis mano, kad to reikia siekiant užtikrinti proceso šalių teisinį saugumą. Kaip teigia ieškovė, Bendrijos teisės aktų leidėjas pasinaudojo šia teise Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalyje valstybės narės interesais, siekdamas, kad ji be vėlesnio Komisijos įsikišimo rizikos galėtų įgyvendinti pagalbos priemonę pasibaigus dviejų mėnesių terminui nuo pranešimo apie ją. Taip pat Reglamento Nr. 139/2004 10 straipsnio 6 dalyje apie planuojamą koncentraciją pranešančių bendrovių interesais numatoma, kad koncentracija yra laikoma suderinama su bendrąja rinka, jeigu Komisija per minėtame reglamente numatytą terminą nepriėmė sprendimo. Reikia konstatuoti, kad šias taisykles pateisina tai, jog nagrinėjamos kontrolės sistemoms, skirtingai nei Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatytai sistemai, reikia aiškaus ir teisės sukuriančio administracijos leidimo tam, kad priemonė, apie kurią pranešta, galėtų būti įgyvendinama. Be to, šios taisyklės yra išimties ir turi būti aiškiai numatytos nagrinėjamuose teisės aktuose, nes jomis, suteikiant leidimą nepaisant bet kokio Komisijos įsikišimo, keičiama teisinė tvarka.

- 122 Todėl tai, kad nėra Komisijos prieštaravimų prieš pasibaigiant Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui, vadovaujantis teisine fikcija, nereiškia pateikto NPP patvirtinimo. Reikia pridurti, kad ieškovės hipotezė galėtų pakenkti Komisijos pagal EB 226 straipsnį turimiems kontrolės įgaliojimams, kuriais ji turi turėti galimybę pasinaudoti ribotos kontrolės, atliekamos pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį, atžvilgiu, kai yra padaromi kiti Bendrijos teisės pažeidimai, o ne minėtos direktyvos III priedo kriterijų ar 10 straipsnio nuostatų pažeidimas.

4. Dėl ginčijamo sprendimo galimo panaikinimo teisinių pasekmių

- 123 Pirmosios instancijos teismas mano, kad, atsižvelgiant į minėtus argumentus, ginčijamo sprendimo panaikinimas negalėtų ieškovei suteikti kokios nors naudos, galinčios pagrįsti jos suinteresuotumą pareikšti ieškinį, kaip apibrėžta šios nutarties 96 punkte minėtoje teismų praktikoje.
- 124 Pirma, nepaisant klausimo, ar dėl šio panaikinimo Komisija turėtų priimti sprendimą *de novo* dėl Vokietijos NPP, taikydama Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį, minėtas panaikinimas negali būti grindžiamas su ginčijamo sprendimo tikslu ir teisine taikymo sritimi, kaip jie visų pirma yra apibrėžiami jo rezoliucinėje dalyje, nesusijusia aplinkybe. Viena vertus, ginčijamo sprendimo 1 straipsniu atmetami tik kai kurie Vokietijos NPP *ex post* patikslinimai, o ne ieškovės visų pirma ginčijama perleidimo taisyklė. Kita vertus, iš šios nutarties 103–119 punktuose pateiktų argumentų matyti, kad ginčijamame sprendime taip pat nėra jokio, nei aiškaus, nei netiesioginio, viso Vokietijos NPP, įskaitant ginčijamą perleidimo taisyklę, patvirtinimo. Todėl, priešingai nei su valstybės pagalba susijusio sprendimo dėl suderinamumo panaikinimo atveju ir priešingai ieškovės siekiamam tikslui, panaikinus ginčijamą sprendimą neiškyla būtinybė panaikinti šį patvirtinimą.
- 125 Todėl, kaip teigia atsakovė, ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies panaikinimas negali atitikti pagrindinio ieškovės ieškinio tikslo. Iš to taip pat išplaukia, kad pati ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis nedaro žalos ieškovei ir kad todėl jos panaikinimas jai neatneš jokios naudos. Todėl šiuo atžvilgiu ieškovė nepagrindė savo suinteresuotumo pareikšti ieškinį ir ieškinyje turėtų būti pripažintas nepriimtinas.
- 126 Antra, tiek, kiek ieškovės prašymas dėl panaikinimo yra susijęs su ginčijamo sprendimo 9 ir 10 konstatuojamosiomis dalimis, šis prašymas taip pat yra

nepriimtinas. Tiesa, kad šiose konstatuojamosiose dalyse iš esmės remiamasi Komisijos vertinimu, pagrįstu EB 88 straipsnio 3 dalimi, ir perleidimo taisykle, dėl kurios Komisija nepareiškė prieštaravimų. Be to, perleidimo taisyklės teisėtumo atžvilgiu minėtame komunikate COM(2004) 500 galutinis perteikiami ir papildomi tą pačią dieną priimto ginčijamo sprendimo motyvai ir šiuo atžvilgiu tai yra motyvavimo papildymas, į kurį Bendrijos teismai, vykdydami teisėtumo kontrolę, iš esmės taip pat privalo atsižvelgti (pagal analogiją žr. 2003 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Verband der freien Rohrwerke ir kt. prieš Komisiją*, T-374/00, Rink. p. II-2275, 122–124 punktus).

- 127 Vis dėlto, kaip matyti iš nusistovėjusios teismų praktikos, nepaisant to, kokie yra motyvai, kuriais grindžiamas sprendimas, tik sprendimo rezoliucinė dalis gali turėti teisinių pasekmių ir sukelti žalą. Tačiau ieškinys dėl panaikinimo negali būti pareikštas dėl pačių sprendimo motyvuose pateiktų vertinimų ir jiems Bendrijos teismų teisėtumo kontrolė gali būti taikoma tik tiek, kiek būdami žala sukeliančio akto motyvais, jie yra būtinas šio akto rezoliucinės dalies pagrindas (šiuo klausimu žr. 2004 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo nutarties *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-164/02, Rink. p. I-1177, 21 punktą; 2003 m. kovo 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CMA CGM kt. prieš Komisiją*, T-213/00, Rink. p. II-913, 186 punktą), arba bent jau jeigu šie motyvai gali pakeisti to, kas buvo nuspręsta aptariamo akto rezoliucinėje dalyje, esmę (šiuo atžvilgiu žr. šios nutarties 102 punkte minėto sprendimo *Lagardère ir Canal+ prieš Komisiją* 67 ir 68 punktus). Be to, šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad iš esmės rezoliucinė akto dalis yra neatskiriama nuo motyvuojamosios dalies, todėl prireikus ji turi būti aiškinama atsižvelgiant į akto priėmimo motyvus (žr. 2003 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cableuropa ir kt. prieš Komisiją*, T-346/02 ir T-347/02, Rink. p. II-4251, 211 punktą ir jame minėtą teismų praktiką).

- 128 Atsižvelgus į šią teismų praktiką yra patvirtinama išvada, kad, viena vertus, ginčijamas sprendimas nedaro žalos ieškovei ir, kita vertus, atsižvelgiant į tikrąjį jos ieškinio tikslą, t. y. prašymą panaikinti tariamą perleidimo taisyklės patvirtinimą ginčijamu sprendimu, jo panaikinimas jai neatneštų jokios naudos. Nagrinėjami motyvai, susiję su ginčijamo sprendimo 10 konstatuojamojoje dalyje įtvirtinta

perleidimo taisykle, neturi jokio ryšio su minėto sprendimo rezoliucine dalimi ir niekaip joje neatsispindi, be to, dėl šios nutarties 103–122 punktuose nurodytų priešasčių negali pakeisti minėtos rezoliucinės dalies esmės. Iš tikrųjų teisiškai toks ryšys nėra įmanomas, nes kalbama apie atmetimo sprendimą, priimtą pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį, kurio rezoliucinėje dalyje gali būti išvardyti tik Komisijos ginčijami ir atmetami NPP aspektai, o ne aspektai, dėl kurių ji neketinta pateikti prieštaravimų.

¹²⁹ Nors Komisija ginčijamo sprendimo motyvuose vis dėl to nusprendžia *obiter dictum* dėl NPP aspektų, dėl kurių ji nepateikia prieštaravimų, šie motyvai negali turėti privalomų teisinių pasekmių ar būti būtinu minėto sprendimo rezoliucinės dalies pagrindu, nes Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalis nesuteikia Komisijai teisės teisiškai privalomai pripažinti NPP esančios taisyklės teisėtumo. Be to, šiomis aplinkybėmis minėti motyvai taip pat negali pateikti ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies išaiškinimui naudingų elementų, kaip apibrėžta šios nutarties 127 punkte minėtoje teismų praktikoje.

¹³⁰ Todėl, ginčijamo sprendimo rezoliucinėje dalyje nesant teisiškai privalomo sprendimo dėl perleidimo taisyklės, šioje byloje Bendrijos teismas negali patikrinti minėto sprendimo motyvų, susijusių su minėta taisykle ir jos atitiktimi taisyklėms dėl valstybės pagalbos, ir jie negali pagrįsti ieškovės suinteresuotumo pareikšti ieškinį.

5. Dėl su pagalba susijusio sprendimo dėl esmės nebuvimo

¹³¹ Galiausiai reikia atmesti ieškovės argumentą, kad ginčijamą sprendimą reikia vertinti pagal jo tikrąjį pobūdį, koks jis išplaukia iš remiantis objektyviais kriterijais

atliekamo vertinimo ir nepaisant jo pavadinimo ar formos (šios nutarties 68 punkte minėtų sprendimų *IBM prieš Komisiją* 9 punktą ir *Air France prieš Komisiją* 43 bei 51 punktai).

- 132 Pirma, tiesa, kad pati Direktyva 2003/87, ypač jos III priedo kriterijus Nr. 5, numato prieštaravimų tarp NPP nuostatų ir valstybės pagalbos teisės galimybę ir taip įpareigoja Komisiją į tai atsižvelgti atliekant tyrimą pagal minėtos direktyvos 9 straipsnio 3 dalį. Be to, negalima atmesti galimybės, kad tam tikromis sąlygomis NPP pateikimas pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 1 dalies antrąją pastraipą taip pat gali būti pranešimas EB 88 straipsnio 3 dalies prasme, o gal net turi būti tokiu laikomas.
- 133 Iš to darytina išvada, kad pateikto NPP aspektai, galintys pažeisti EB 87 straipsnį, turi būti pateikti Komisijos preliminariam tyrimui ir dėl jų gali būti pradėta paralelinė procedūra pagal Reglamentą Nr. 659/1999. Jeigu Komisija, atlikusi šį preliminarų tyrimą, mano, kad reikia pradėti tokią procedūrą ir kad pranešimo turinio nepakanka tam, kad jis galėtų būti laikomas pranešimu pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, pagal Reglamentą Nr. 659/1999 ji gali prireikus paprašyti valstybės narės pateikti reikiamą informaciją tam, kad NPP aspektai būtų išsamiau išnagrinėti pagal EB 87 straipsnį. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal EB 88 straipsnio 3 dalį valstybė narė iš esmės privalo pranešti Komisijai apie visus ketinimus suteikti pagalbą, išskyrus tam tikras išimtis, numatytas 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 994/98 dėl Europos Bendrijos steigimo sutarties (87) ir (88) straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 142, p. 1). Ši pareiga yra teisiškai atskirta ir iš esmės nepriklauso nuo pareigos pateikti NPP pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį. Sprendimas, pagrįstas vien tik Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalimi, o ne EB 87 ir 88 straipsniais, leidžia Komisijai atlikti tik *prima facie* NPP esančių valstybės pagalbos aspektų vertinimą valstybės pagalbos teisės požiūriu, kuris negali užkirsti kelio oficialaus sprendimo, kaip apibrėžta EB 88 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje, priėmimui.

134 Antra, nei Direktyva 2003/87, priimta remiantis vien EB 175, o ne EB 89 straipsniu, nei šiomis aplinkybėmis priimtos teisiškai neprivalomos priemonės, pavyzdžiui, 2004 m. kovo 17 d. Komisijos laiškas (žr. šios nutarties 21–24 punktus), negali teisėtai riboti su valstybės pagalbos kontrole susijusių taisyklių taikymo srities ir veiksmingumo (pagal analogiją žr. 1992 m. lapkričio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Keratina ir Vioktimatiki*, C-134/91 ir C-135/91, Rink. p. I-5699, 20 punktą ir šios nutarties 76 punkte minėto sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją* 55 punktą). Nesant atitinkamo teisinio pagrindo, Direktyva 2003/87, išskyrus šios nutarties 132 punkte pateiktus argumentus, negali būti *lex specialis*, leidžiantis kontroliuoti valstybės pagalbą vykstant minėtos direktyvos 9 straipsnio 3 dalyje numatyti kontrolės procedūrai. Taip pat tuo atveju, kai pagal pagalbos teisę būtina išsamiai pateikti tam tikras NPP taisykles, Direktyva 2003/87 negali leisti nukrypti nuo EB 88 straipsnio 3 dalies trečiajame sakinyje numatyto vykdymo draudimo. Iš to išplaukia, kad tuo atveju, jeigu valstybė narė nesilaiko tokio vykdymo draudimo, asmuo nacionaliniuose teismuose gali remtis tiesioginiu EB 88 straipsnio 3 dalies trečiojo sakinio veikimu (šios nutarties 70 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir kt.* 12 punktas ir 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Casino France ir kt.*, C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04, Rink. p. I-9481, 30 punktas). Galiausiai iš to darytina išvada, kad remiantis vien Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalimi priimtas atmetimo sprendimas negali turėti visų sprendimo, priimto pagal EB 88 straipsnį, siejant jį kartu su Reglamento Nr. 659/1999 4 arba 7 straipsniu, teisinių pasekmių. Ši išvada niekaip neapriboja aplinkybės, jog tuo atveju, kai NPP pateikimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 1 dalyje, taip pat atitinka pranešimo sąlygas pagal EB 88 straipsnio 3 dalį (žr. šios nutarties 132 punktą), Komisijos preliminarus tyrimo neatlikimas ir sprendimo pagal valstybės pagalbos teisę nepriėmimas per Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 5 dalyje nustatytus terminus reiškia netiesioginį pagalbos priemonių, apie kurias pranešta pagal minėto reglamento 4 straipsnio 6 dalį, patvirtinimo sprendimą, kuris vis dėlto yra teisiškai atskiras nuo sprendimo, priimto pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį.

135 Trečia, šio vertinimo nepaneigia tai, kad, laikantis Direktyvos 2003/87 III priedo kriterijaus Nr. 5, įgyvendinant NPP, taip pat būtina paisyti EB 87 ir 88 straipsnių. Šis kriterijus yra tik Bendrijos teisėje nusistovėjusio principo, pagal kurį bet kuris antrinės teisės aktas turi būti vykdomas taip, kad nepažeistų Sutarties taisyklių ar bet

kurių kitų pirminės teisės taisyklių, pavyzdžiui, bendrųjų teisės principų ar pagrindinių teisių, išraiška. Tačiau ši bendra pareiga laikytis Bendrijos teisės negali reikšti, kad administracinė procedūra turi būti vykdoma pagal visas atitinkamas esmines procedūrinės ir materialines nuostatas, kaip antai Reglamento Nr. 659/1999 nuostatos, o tik įpareigoja Komisiją atlikti *prima facie* vertinimą taikant Direktyvą 2003/87 (žr. šios nutarties 134 punktą). Galiausiai Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatyta tyrimo procedūra jokiais atvejais nesuteikia Komisijai teisės leisti valstybėms narėms nukrypti nuo Bendrijos teisės nuostatų, kurių ta direktyva neapima (pagal analogiją žr. šios nutarties 134 punkte minėto sprendimo *Kerafina ir Vioktimatiki* 20 punktą ir šios nutarties 76 punkte minėto sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją* 55 punktą).

136 Ketvirta, Pirmosios instancijos teismas pabrėžia, kad iš 2004 m. liepos 29 d. Komisijos laiško (žr. šios nutarties 41–46 punktus) matyti, jog ji tik paaikškino priežastis, dėl kurių ginčijamame sprendime nepriėmė galutinės pozicijos dėl Vokietijos NPP ir perleidimo taisyklės suderinamumo su bendrąja rinka, kaip apibrėžta EB 87 straipsnyje. Komisija jame nurodė, kad „teikiama pagalba, vertinama pagal EB 88 straipsnio 3 dalį, galbūt bus laikoma suderinama su bendrąja rinka“. Iš to darytina išvada, kad, remiantis jos pačios pareiškimais, Komisija atliko tik preliminarų perleidimo taisyklės vertinimą valstybės pagalbos taisyklių požiūriu. Atsižvelgiant į šios nutarties 103–122 punktuose pateiktus argumentus, šio preliminaraus vertinimo negalima aiškinti kaip galutinio sprendimo šiuo klausimu.

137 Iš to darytina išvada, kad ieškovės ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtina dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo. Šiomis aplinkybėmis nebereikia nagrinėti, ar ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškove, kaip apibrėžta EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje.

138 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, nagrinėjamą ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ¹³⁹ Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi visi ieškovės reikalavimai buvo atmesti, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal atsakovės reikalavimus.
- ¹⁴⁰ Pagal to paties reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo išlaidas. Todėl Vokietijos Federacinė Respublika, kaip į bylą įstojusi šalis, padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (trečioji kolegija)

nutaria:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Ieškovė padengia savo ir atsakovės bylinėjimosi išlaidas.**

3. Į bylą įstojusi šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Priimta 2007 m. balandžio 30 d. Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

M. Jaeger

Turinys

Teisinis pagrindas	II - 1202
Bylos faktinės aplinkybės	II - 1208
I — 2004 m. kovo 17 d. Komisijos laiškas	II - 1208
II — Vokietijos NPP	II - 1210
III — Vokietijos energetikos rinka	II - 1213
IV — Administracinė procedūra	II - 1214
A — Ieškovės skundas	II - 1214
B — Ginčijamas sprendimas ir 2004 m. liepos 7 d. Komisijos komunikatas ..	II - 1215
C — 2004 m. liepos 29 d. Komisijos laiškas	II - 1217
D — 2004 m. rugpjūčio 3 ir 27 d. Komisijos laiškai	II - 1220
Procesas ir šalių reikalavimai	II - 1220
Dėl teisės	II - 1222
I — Šalių argumentai	II - 1222
A — Atsakovės ir į bylą įstojusios šalies argumentai	II - 1222
B — Ieškovės argumentai	II - 1223
1. Pirminės pastabos	II - 1223
2. Dėl ieškovės teisės pareikšti ieškinį valstybės pagalbos teisės požiūriu ..	II - 1224
a) Dėl ginčijamo sprendimo pripažinimo valstybės pagalbos srityje priimtu sprendimu	II - 1224
b) Dėl tiesioginės sąsajos su ieškove	II - 1229
c) Dėl konkrečios sąsajos su ieškove	II - 1230

3.	Dėl ieškovės teisės pareikšti ieškinį Direktyvos 2003/87 požiūriu	II - 1233
a)	Pirminė pastaba	II - 1233
b)	Dėl tiesioginės sąsajos su ieškove	II - 1233
c)	Dėl konkrečios sąsajos su ieškove	II - 1235
4.	Dėl ieškovės suinteresuotumo pareikšti ieškinį	II - 1238
II –	Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 1238
A –	Dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį sąlygų	II - 1239
B –	Dėl tyrimo procedūros ir Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus pagal Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalį teisinio pobūdžio	II - 1240
1.	Pirminės pastabos	II - 1240
2.	Dėl ginčijamu sprendimu tariamai suteikto patvirtinimo	II - 1241
a)	Dėl pažodinio Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo	II - 1241
b)	Dėl Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo pagal kontekstą	II - 1244
c)	Dėl teleologinio Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo	II - 1247
3.	Dėl Direktyvos 2003/87 9 straipsnio 3 dalyje numatyto trijų mėnesių termino pasibaigimo pasekmių	II - 1248
4.	Dėl ginčijamo sprendimo galimo panaikinimo teisiųjų pasekmių	II - 1250
5.	Dėl su pagalba susijusio sprendimo dėl esmės nebuvimo	II - 1252
	Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 1256